

Núi Chu-Pong

5

ĐỊCH TẠI
PLEIME

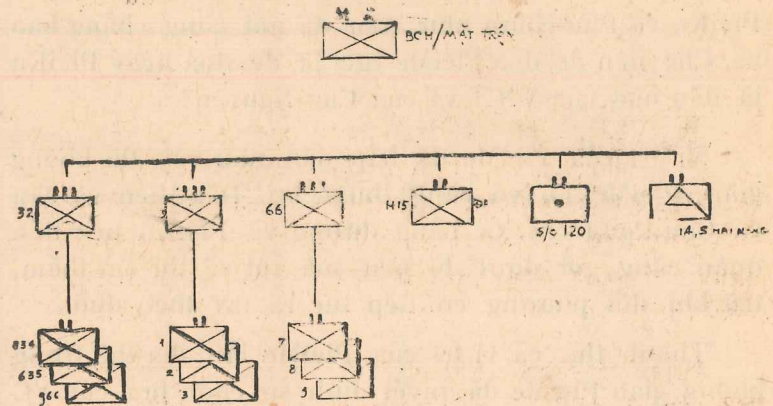
NHƯ trên đã trình bày, trong bốn mặt trận được VC khai diễn vào tháng 9, 10-65 trên lãnh thổ Vùng 2 Chiến-Thuật, tại Bình-Định, PleiKu, Phú-Yên và Quảng-Đức, chiến trường PleiMe là chính còn những chiến trường kia chỉ có tính chất nghi binh hay phối hợp.

Nhận định này đã được củng cố của tù binh và quy chánh viên VC xác nhận và cho biết rõ thêm nhiều chi tiết về sự chuẩn bị mà chúng đã dành riêng cho chiến trường này.

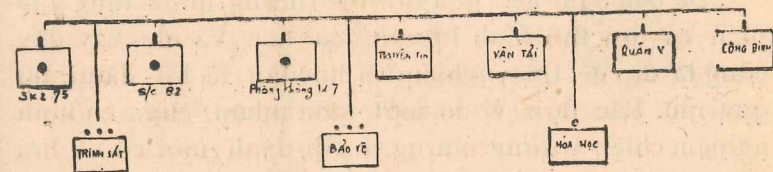
Trong không gian PleiMe, tại PleiMe tuy chỉ xa Thị trấn PleiKu có 40 cs, quận lỵ Phú-Nhơn 20 cs nhưng giao thông khó khăn, nên hóa ra ở vào một vị trí hẻo lánh, xa-xôi. Địa thế chung quanh lại quá rậm rạp khiến cho trại ở vào thế như «trứng để đầu đàng».

Nhưng chính cái «mâu thuẫn nội tại» này của PleiMe đã là lý do khiến VC chọn nơi đây làm mục tiêu. Vì địch có thể với một lực lượng đông và mạnh

Lực lượng VC trong trận chiến PLEI ME

★
ĐƠN-VỊ YẾM-TRỢ THÔNG-TƯƠNG
CỦA
MẶT TRẬN ĐOÀN VC

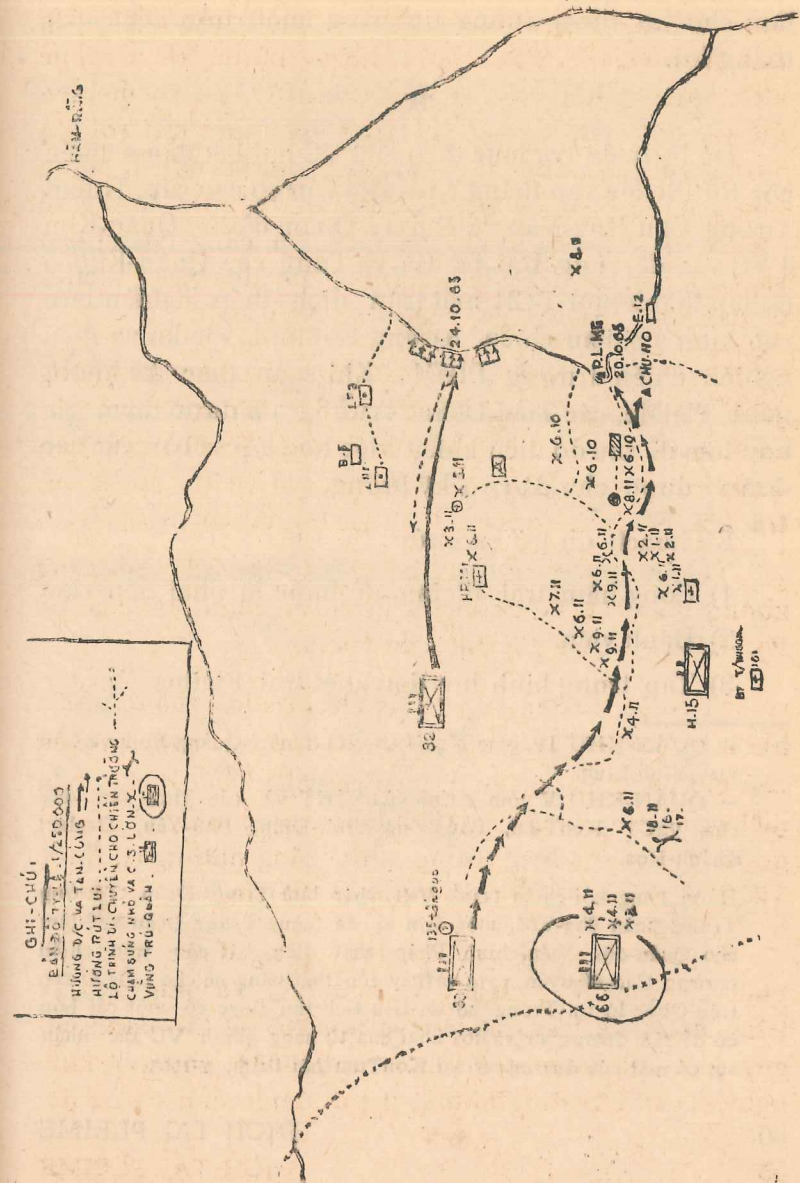
hơn, bất ngờ tấn công và triệt hạ trại trước khi ta kịp can thiệp và tiếp ứng. Dùng đường bộ thì VC sẽ phục kích, dùng phi cơ thì từ đồi Chu-Hồ, cao xạ địch có thể hạ được dễ dàng. Khi triệt hạ được trại rồi thì đường rút lui cũng bảo đảm nhờ địa thế mệnh mông rậm rạp mà nếu có tiến thêm bước nữa thì đường về PleiKu và Phú-Nhon như trên đã nói cũng chẳng bao xa. Cho nên đe dọa PleiMe tức là đe dọa ngay PleiKu là đầu não của V2CT và của Cao-Nguyên!

Vị trí của PleiMe đã hấp dẫn như vậy thì không gian PleiMe lại vô cùng thuận lợi. Đất Miên và căn cứ Chu-Pong chỉ xa bằng đường về PleiKu nên tiến quân cũng giữ được bí mật mà rút về thì êm thấm, trừ khi đối phương có tiếp tục ra tay theo đuổi.

Thành thử cả vị trí của PleiMe lẫn địa thế trong không gian PleiMe đã quyết định sự chọn lựa của VC lấy chiến trường PleiMe làm Địch.

Vì chiến trường này do đó chỉ hứa hẹn thắng nhiều hại ít và lại dễ gây rung động và mọi sự rung chuyển bao giờ cũng lại truyền đi mau và rộng. Mục đích « tiêu diệt sinh lực » của ta và gây ảnh hưởng chính trị sẽ đạt được. Trước dư luận trong nước cũng như ngoài nước V2CT sẽ còn là gì, nếu VC thắng ở PleiMe :

Để bảo đảm kết quả đó, lực lượng được tung vào phải có ưu thế binh lực và hỏa lực. Và như vậy đây cũng là dịp để thử nghiệm và học tập lẽ lối đánh đại quy mô. Các đơn vị dù mới xâm nhập, chưa có kinh nghiệm chiến trường nhưng vì « đi đánh mới có cơ hội

Lực lượng tham chiến gồm có hai Trung-Đoàn 32 và 33.

Trung-Đoàn 32 xâm nhập từ tháng 1-1965, từng tham gia các trận ở Đaksut, Yali thuộc Kontum (2-65 đến 4-65), Lệ-Thanh, Đức-Cơ, Quốc-Lộ 19, Quốc-Lộ 14 tại PleiKu (5-65 đến 8-65), đã có kinh nghiệm chiến trường miền Nam nên được giao nhiệm vụ đánh viện,

Trung-Đoàn 33 (còn gọi là 101B/325) mới xâm nhập trong tháng 9-65, chưa được thử lửa nên phụ trách bao vây công hãm trại Pleime.

Sự sắp đặt trên chứng tỏ VC đã khá kỹ lưỡng, cần thận trong các việc điều động, phân phối tổ chức và tập trung lực lượng.

Nhưng như trên đã nói, kế hoạch của địch chẳng phải chỉ nhằm công đồn đả viện tại PleiMe. mà còn là khuyếch trương chiến quả nếu thắng lợi. Sự khám phá ra trong giai đoạn 2 và 3 một quân y-viện, một hầm vũ khí, một Trung-Đoàn mới xâm nhập vào đầu tháng 11-65 (Trung-Đoàn 66) cùng những cơ sở tiếp vận lớn ở căn cứ Chu-Pong chứng tỏ rằng địch đã chuẩn bị sẵn để tiến xa hơn PleiMe nữa.

Tuy kế hoạch «lớn lao» này không có dịp thực hiện vì «kế hoạch ba bước» đã bị đảo lộn và thất bại, một kế hoạch thứ ba đã được BCH mặt trận đưa ra mà các tù hàng binh VC được biết và gọi là «giai đoạn 2» (sẽ được nói tới trong diễn tiến của cuộc hành quân LONG REACH của SDIKK/HK). «Giai đoạn 2» này của BCH/Mặt trận VC nhằm công đồn đả viện PleiMe một lần

thứ hai với sự tham dự của Trung-Đoàn 32 và 33 và chủ trương diệt đồn một cách chớp nhoáng, không đại dợt kéo dài để thất bại như lần trước.

Nếu không có một truy-kích đến cùng của ta, có lẽ «giai đoạn 2» này đã được thực hiện vào ngày 16-11-65, theo như tài-liệu VC bắt được đã ghi. Và trận tấn công trại PLEIME lần thứ hai chắc hẳn sẽ vô cùng ác liệt vì hỏa-lực sẽ được tăng cường với một Tiểu-Đoàn súng cối 120 ly và 1 Tiểu-Đoàn Đại-Bác phòng không 2 nòng cỡ 14,5 ly. Các tù binh VC bắt được trong ngày 11-11-65 đã khai rằng 2 đơn vị này vừa mới xâm nhập và đang nằm trên đất Miên để chờ tham gia màn 2 của một cuộc «ăn thua đủ» mà VC đã dự trù là sẽ gây được tiếng vang và chấn động khắp nơi.

TRONG cuốn sổ tay của VŨ-XUÂN-ĐOÀN, một cán bộ thuộc Trung-Đoàn 32 VC, những giòng nhật ký trong ngày 23.10.65 đọc như sau, dưới đầu đề « Con bão thép » :

« Chúng tôi xuất quân chiến dịch mùa thu vào ngày 15.10.65, đúng vào ngày giỗ của anh CHỒI. Ngày đó toàn thể chúng tôi có phút mặc niệm anh. Ngày 20 có đơn vị tôi đánh viện còn đơn vị bạn bao vây đồn là Pleime. Ý định của toàn mặt trận nhận định địch rất sát : địch phải viện về Pleime, thế là Đơn vị chúng tôi chặn đường phục kích đỉnh đồi Độc-Lập đoạn đường Pleiku đi Pleime, địch viện trong đó có 3 chiến đoàn xe tăng trong đó còn một Tiểu Đoàn BĐQ số 41 (?) »

Như vậy là VC đã xuất quân vào ngày 15.10.65 để di chuyển và chiếm lĩnh trận địa trong vòng 5 ngày trước khi nổ súng.

Ngày 27.9.65, tin tức mật báo cho biết có dấu vết

sự xuất hiện của một Đơn vị cấp Tiểu-đoàn VC tại khu vực 10 cây số phía bắc và tây bắc trại Pleime. Trong thượng tuần tháng 10-65, tin tức nhận được lại cho biết địch sửa soạn tấn công Pleime.

Tuy nhiên, trước đó tình báo của ta cũng đã thường xuyên nhận được những tin tức khác nói về dự định của địch tấn công các trại lực lượng Đặc biệt trong Biệt Khu 24 (gồm Tiểu-khu Kontum và Pleiku). Riêng trại Pleime vốn năng hành quân nhưng các hoạt động cũng không ghi nhận được cuộc chạm trán đùng độ đáng kể với địch kể từ tháng 6-65. Mặc dù vậy, để phối kiểm tin tức nói trên, một đại đội của trại đã được giao nhiệm vụ hành quân tìm địch. (Hành quân Chương-Dương 40) trong khu vực phía bắc trại bắt đầu từ sáng ngày 17-10-65 và dự trù trong 6 ngày. Trong 3 ngày đầu, đến 19-10-65 vẫn không có gì xảy ra.

Vì vậy, khi địch bắt đầu khai hỏa bằng súng cối 82 ly nã vào đồn lổ 23 giờ đêm 19 rạng 20-10-65, quân số địch đã được trại ước lượng và báo cáo khoảng một Tiểu-Đoàn. Vị trí của địch ở phía bắc và tây nam trại. Sau đợt khai hỏa đầu tiên, địch tiếp tục bắn súng cối cùng với đại liên và súng máy điềm canh cho tới sáng, cùng với hai đợt xung phong có tính cách dò đường. Nhờ có sẵn giao thông hào và hầm hố nên binh sĩ trong đồn đã bình tĩnh chống trả mãnh liệt, đẩy lui hai đợt xung phong nói trên và một cuộc tấn công toàn thể vào lúc 05 giờ. Địch đã ra công đào địa đạo vào sát tận hàng rào trong của trại, có chỗ chỉ còn cách khoảng 50 thước. Tình hình trại lúc đó đã nao núng, nhất

là tiền đồn quan sát ở đồi CHU HO đã bị địch chiếm. Tuy nhiên sự tiến sát của địch trước sức chiến đấu của binh sĩ trong đồn và hỏa lực của không quân đã kịp thời đến yểm trợ. Địch phải rút lui nhưng không bỏ trận địa.

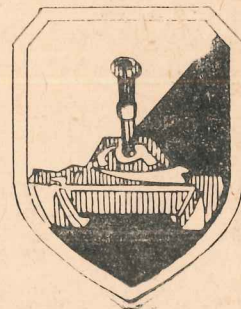
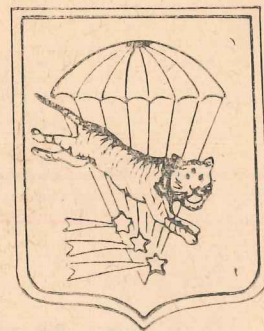
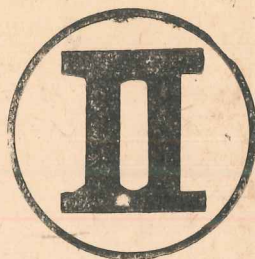
Và kể từ sáng ngày 20-10-65, một trận chiến đã mở màn, kéo dài gần 40 ngày với tính chất của một chiến dịch trải qua ba giai đoạn:

— **Giai đoạn 1** : từ 20.10.65, đến 26.10.65 với cuộc Hành quân Dân-Thắng 21 do BTL-QĐII tổ chức để tiếp viện và giải vây tại Pleime.

Giai đoạn 2 : từ ngày 27.10.65 đến 17.11.65 với cuộc hành quân Long Reach do Sư đoàn I Không Kỳ Hoa Kỳ phụ trách để truy kích địch từ Pleime đến Chu-Pong.

— **Giai đoạn 3** : từ 18.11.65 đến 26.11.65 với cuộc Hành quân Thần Phong 7 do BTL-QĐII tổ chức và phối hợp giữa SĐND-VN và SDI KK-HK để triệt nốt tàn quân VC rút lui qua biên giới.

Đây là lần đầu tiên mà một cuộc hành quân rộng lớn, phối hợp giữa 2 quân lực được khai diễn và cũng từ đây nền móng đã được đặt cho những cuộc hành quân phối hợp giữa QLVNCH và đồng minh, dựa trên nguyên tắc kế hoạch chung, tình báo chung, yểm trợ chung, chỉ huy riêng biệt.

L ỚC địch tấn công Pleime, Tư Lệnh Quân Đoàn II và Bộ Tham Mưu hành quân Quân Đoàn II đang ở Bình Định để trực tiếp điều khiển cuộc hành quân Thần Phong 6. Các cuộc trực thăng vận vào các sào huyệt địch vào phía Nam Hoài-An vừa hoàn tất thì trưa ngày 20-10-1965, Tư Lệnh Quân Đoàn II phải tức tốc trở về ngay Pleiku và liền sau đó, một cuộc họp được triệu tập tại Trung Tâm hành quân Quân Đoàn II để nhận định tình hình và tìm biện pháp đối phó.

Mặc dầu sự can thiệp của không quân đã phá vỡ được cuộc tấn công sáng sớm ngày 20-10 nhưng những hoạt động phòng không của địch tiếp tục gây trở ngại cho các phi cơ tiếp tế, tản thương và chống trả các phi cơ oanh kích, chúng tổ địch còn bám sát trận địa và vì quân số lớn hơn ước tính của trại chỉ có một tiểu đoàn địch. Các binh sĩ đồn trú không khỏi nao núng vì quân số địch đông hơn gấp bội áp đảo bao vây chặt chẽ cũng như lo lắng về lương thực, đạn dược và di tản thương

binh vì phải thực hiện bằng phi cơ, mà phi đạo và sân trực thăng lại bị pháo kích thường xuyên.

Một điều đáng chú ý đặc biệt là địch tỏ ra không chủ trương giải quyết chiến trường một cách chớp nhoáng, nội trong một đêm bất chấp mọi tổn thất như mọi lần trước đây, trong khi lần này địch có dư khả năng và đã bố trí phòng không thật là kỹ lưỡng và đầy đủ.

Vấn đề đặt ra rõ ràng là địch cốt ý buộc ta phải tiếp viện và mục tiêu chính là phục viện để tiêu diệt sinh lực của ta. Rồi sau khi diệt viện, địch sẽ tập trung lực lượng lại tiêu diệt trại.

Một lần nữa, Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II nhận định chủ trương của địch: nếu địch quyết định triệt để áp dụng nguyên tắc tập trung ưu thế binh lực, hỏa lực để lần lượt đả viện và công đồn thì ta sẽ tương kế tựu kế khiến cho địch tiếp tục phải phân tán lực lượng ít nhất làm hai hoặc ba cánh.

Ngay chiều 20.10 một chiến đoàn gồm một chi đoàn Thiết giáp, một Chi đoàn Thiết vận xa và một Tiểu Đoàn Biệt Động Quân được đưa ngay từ Pleiku tới ngã ba Phú-Mỹ. Tới đây lúc 18 giờ, chiến đoàn dừng quân và rầm rộ sửa soạn như là chỉ chờ sáng để lên đường vào Pleime sáng sớm ngày hôm sau.

Sáng ngày 21.10.1965 Chiến Đoàn lên đường, nhưng thật ra cũng chỉ là một cuộc nghi binh vì Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II đã chỉ thị cho Chiến đoàn là chưa tiến vào Pleime mà chỉ tuần tiễu trên trục Phú-Mỹ — Pleime trong vòng 5 cây số về phía Nam trong khi chờ đợi điều

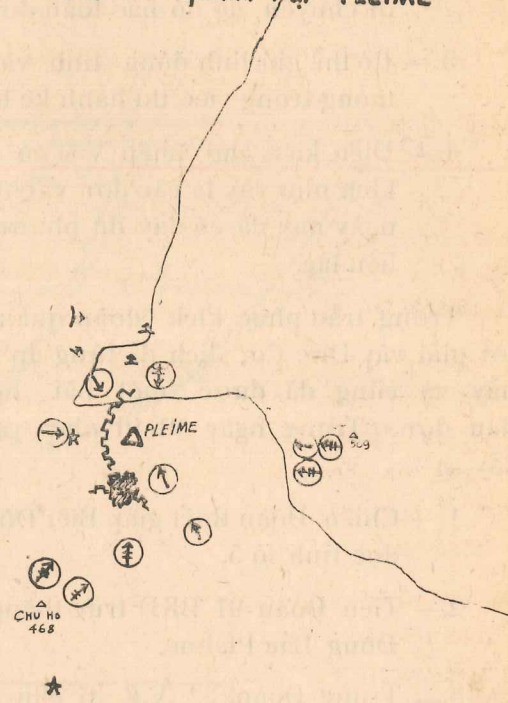
kiện thời tiết thuận lợi để rút một vài đơn vị ở Kontum và ở cuộc hành quân Thần Phong 6 tại Bình Định về lập một lực lượng trừ bị. Cũng trong sáng này, lúc 09 giờ 30, hai Đại Đội thuộc Tiểu Đoàn 91 Biệt Kích Dù rút từ hành quân Thần Phong 6 về được trực thăng vận xuống ZA.175105 ở phía Đông Bắc trại, làm như Chiến Đoàn nói trên sẽ thúc quân vào Pleime trong ngày và hai lực lượng này sẽ giao tiếp với nhau chậm rãi là vào buổi chiều hôm đó. Tiểu Đoàn Biệt Kích Dù (trừ) chỉ là để tăng cường cấp thời cho trại có thêm lực lượng chống trả một lực lượng địch đông gấp năm và cũng để gây phấn khởi cho binh sĩ đồn trú đã chiến đấu liên tiếp 36 tiếng đồng hồ chưa nghỉ.

Đúng như ước tính của Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II, trong đêm thứ 2 của trận chiến tức là 20 rạng 21.10 (nhắc lại : Chiến đoàn Thiết giáp — Biệt Động Quân tới ngã ba Phú Mỹ lúc 201800g), địch chỉ pháo kích cầm chừng vào trại mà không mở một cuộc tấn công dù nhỏ nào.

Tin chắc rằng phần đầu kế hoạch của chúng là diệt viện sắp đến giờ thực hiện, Việt Cộng cho Trung Đoàn 32 di chuyển đến vị trí phục kích.

Đây cũng là một điều cần được chú ý đặc biệt vì chiến thuật phục kích của V.C ngày nay trong những trường hợp đại quy mô là phục kích vận-động, nghĩa là trận địa chỉ được chuẩn bị sẵn còn các đơn vị địch chỉ rời vị trí tập trung khi quân ta đã xuất phát, hoặc gần đến vị trí V.C đặt phục kích, chứ không như trước kia địch nằm sẵn đó để chờ. Lý do là vì :

VỊ TRÍ
TẤN CÔNG và PHÒNG KHÁNG
của VC quanh trại PLEIME

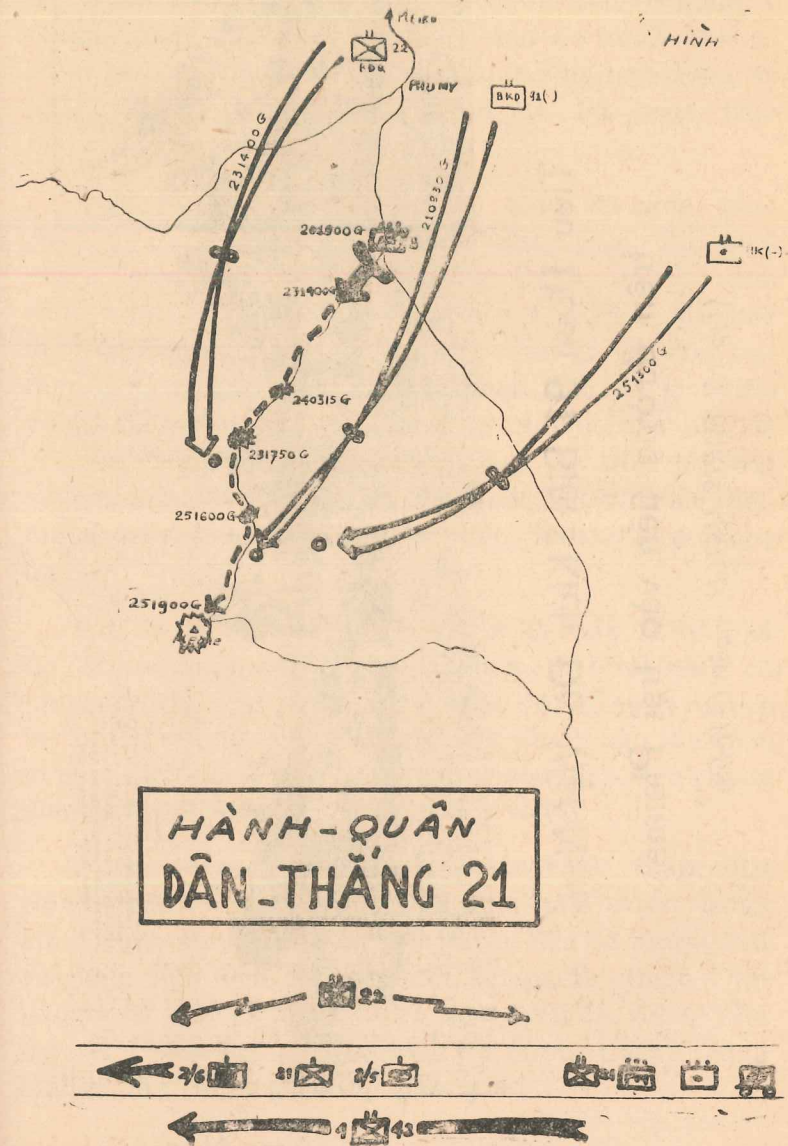
- CHÚ THÍCH...**
- Đụng độ lớn ngày 26/10/56 (khoảng 200 VC)
 - Các điểm chạm địch
 - Đại liên nhẹ
 - Đại liên cơ trung
 - Đại liên nặng
 - Vị trí tấn công và địa đạo
 - Vị trí oanh kích có xác chết và vũ khí VC để lại

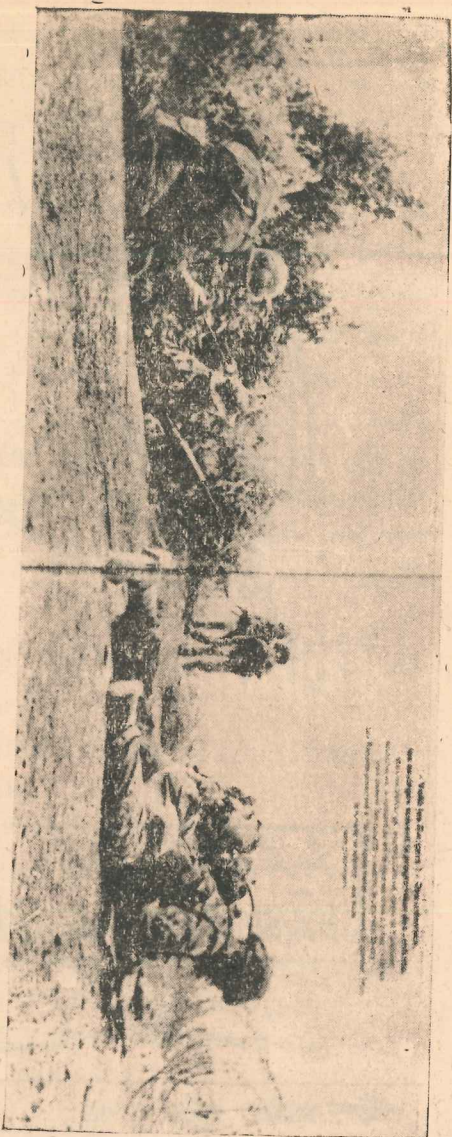
- 1.— Giữ được bí mật.
- 2.— Tránh được các cuộc oanh kích tiên liệu của không quân và pháo binh ta yểm trợ các cuộc di chuyển, do đó bảo toàn được lực lượng.
- 3.— Có thể giữ linh động tính và sự co dãn, mềm mỏng trong việc thi hành kế hoạch.
- 4.— Điều kiện cho phép V.C có thể tổ chức phục kích như vậy là các đơn vị chính quy của chúng ngày nay đã có đầy đủ phương tiện truyền tin liên lạc.

Trong trận phục kích đoàn quân tiếp viện của ta tới giải vây Đức-Cơ, địch đã từng áp dụng chiến thuật này và cũng đã được một bài học kinh nghiệm đau đớn. Trong ngày 21-10 như vậy 3 sự việc đã xảy ra :

- 1.— Chiến Đoàn thiết giáp Biệt Động quân tuần tiểu dọc tỉnh lộ 5.
- 2.— Tiểu Đoàn 91 BKD trực thăng vận xuống phía Đông Bắc Pleime.
- 3.— Trung Đoàn 32 V.C di chuyển đến địa điểm phục kích trên tỉnh lộ 5.

Rút cục, cuộc phục kích mà V.C mong đợi chưa có dịp xảy ra. Tất cả biến cố trong ngày là một cuộc chạm trán giữa Tiểu Đoàn 91 BKD và lực lượng địch bao vây Pleime. Lúc 10g30 kết quả : địch một số chết và bị thương mang đi, bỏ lại một súng cối 82 ly, một đại liên 50, 3 tiểu liên Trung Cộng và một số súng trường

Tiểu Đoàn 91 Biệt-Kích Dù Việt-Nam
trên đường tiến vào trại Pleime

(Tập chí PARIS MATCH, ngày 6-11-65)

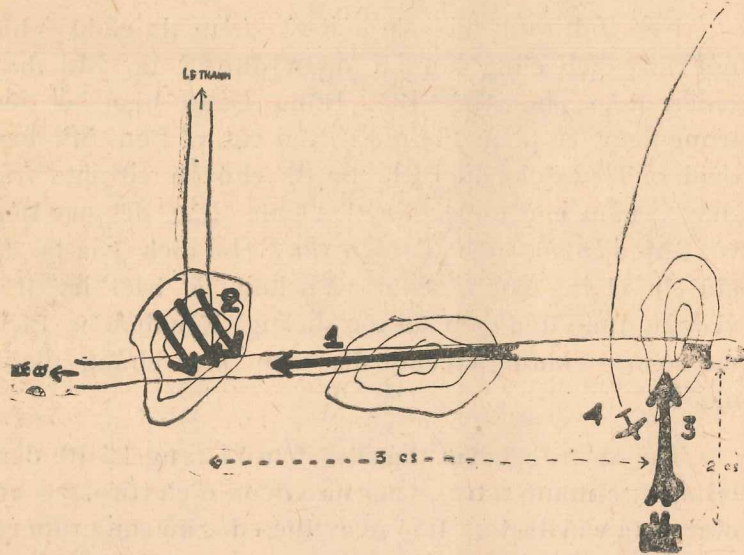
Nga. Nhờ biến cố này, ta cũng được biết rõ thêm là chung quanh trại, địch đã phân tán để tránh phi cơ oanh kích và để chặn viện trong trường hợp quân ta không di chuyển bằng đường bộ mà lại được trực thăng vận tới.

Nếu tình hình địch ta biết rõ thêm thì cũng phải nói rằng địch cũng lần lần đoán được ý ta. Khi thấy chiến đoàn Thiết-Giáp Biệt Động Quân hăm hở tiến trong ngày về phía Pleime rồi lại rút về Phú Mỹ ban đêm và Tiểu đoàn 91 BKD lại di chuyển về phía trại thay vì nằm chờ hoặc tiến lên phía Bắc để giao tiếp với Chiến Đoàn, địch đã hiểu rằng chủ đích của ta là giữ cho chúng hăm hở chặn viện hơn là triệt hạ trại vì đoàn quân tiếp viện đã lên đường. Nếu địch hạ Pleime sớm, sẽ không có cuộc đả viện như chúng mong muốn.

Thế là trong đêm thứ 3 — đêm 21 rạng 22-10 địch lại áp lực mạnh ở trại, Quá nửa đêm, địch rót súng cối như mưa vào trại và tiếp ngay theo đó, nổ súng rầm rộ tuy nhiên sau đó không có đợt xung phong nào của địch, vì mục đích chỉ để chứng tỏ chúng còn hiện diện chung quanh trại và nhắc ta phải vào tiếp viện.

Sang đến ngày 22-10 Chiến Đoàn Thiết Giáp, Biệt Động Quân lại tiếp tục tuần tiễu như hôm trước, trong khi Tiểu Đoàn 91 tiếp tục di chuyển tiến về hướng trại và chạm địch thêm hai lần nữa, kết quả thu thêm 4 đại liên và 11 súng cá nhân. Chiều ngày hôm đó, với sự yểm trợ của không quân, Tiểu Đoàn tới được trại và cùng binh sĩ đồn trú tăng cường phòng thủ.

TRẬN VẬN-ĐÔNG
PHỤC-KIỆN TRÊN
ĐƯỜNG ĐỨC-CỎ

- 1 Hướng tiến quân ta
- 2 Lực lượng đi đầu của ta bị hỏa lực địch bắn chặn
- 3 Trong khi lực lượng đi đầu của ta chống trả và điều quân chiếm mục tiêu và diệt địch ở 2, một tiểu đoàn địch vẫn đồng ra tấn công lực lượng đi sau và đoàn xe tiếp vận
- 4 Vì ở qua xa đường, tiểu đoàn địch bị không quân anh kích trong khi di chuyển và tổn thất nặng.

Như vậy là trong ba ngày ba đêm, trận chiến thực sự đã diễn ra là một cuộc đấu trí giữa đôi bên và rút cuộc địch vì muốn ăn lớn và nhiều hơn nên chỉ chờ đánh viện và chỉ đánh cầm chừng quanh Pleime. Mục đích của Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II chỉ là để tranh thủ thời gian, biết rõ địch tình để chuẩn bị tiếp viện. Bởi vì trong ba ngày này cuộc hành quân Thần-Phong 6 vẫn đang tiếp diễn (cho đến 24.10) và ngày 22.10 phi cơ lại được sử dụng để không vận một Tiểu Đoàn tới tăng cường Quảng Đức. Trừ Chiến Đoàn Thiết giáp và BĐQ, chặn ngay thị trấn Pleiku chỉ còn có một Tiểu Đoàn Biệt Động Quân giữ nhiệm vụ bảo vệ phòng thủ; Dù có muốn trực thăng vận nốt Tiểu Đoàn này vào Pleime thì cũng không có trực thăng vì Đại Đội 119 trực thăng cũng đang tham dự hành quân Thần Phong 6 và thời tiết mây mù ở đèo Mang và đèo An Khê không cho phép một sự di chuyển thuận tiện bằng phi cơ. Chiến tranh là những sự bất ngờ kỳ lạ và địch hẳn hối tiếc một dịp để mò mẫm ngay tại thị trấn Pleiku trong những đêm 21, 22 và 23. Có lẽ địch cũng hiểu rằng Chiến Đoàn Thiết giáp và Biệt Động Quân ở Phù-Mỹ có thể rút về can thiệp ngay được nên tuy bỏ ngỡ mà thị trấn vẫn yên tĩnh hơn bao giờ hết.

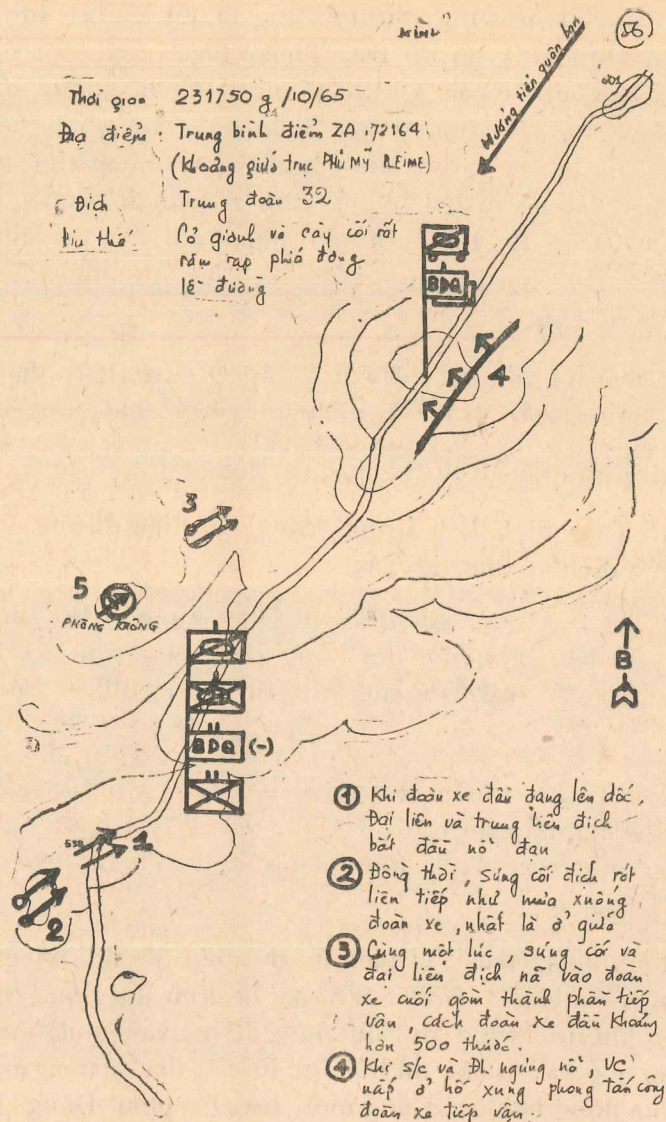
Đêm thứ tư. — Đêm 22 rạng 23.10. Sự tăng cường của Tiểu Đoàn 9I Biệt kích dù đã làm cho binh sĩ đồn thêm phần khởi, tin tưởng, đồng thời biết rõ hơn tình hình địch ở chung quanh trại. Nhất là trong những vũ khí mà Tiểu Đoàn 9I BKD đã tịch thu được, có nhiều cộng đồng chứng tỏ địch có hỏa lực mạnh mẽ nhưng cũng không phải là những đơn vị quý khốc thần sầu, làm

cho binh sĩ trong trại tuy mệt mỏi vì thức suốt ngày đêm nhưng chỉ nao nức được ra ngoài trại để giao chiến.

Chính trong lúc này mà những khó khăn cho trại xảy ra. Lực lượng đồn trú tăng thêm thì nhu cầu nước cũng vậy, vì số lượng dự trữ có hạn mà địch lại bắn ngăn chặn ráo riết tại bờ suối cách đó chỉ khoảng 400m. Rồi họa vô đơn chí, đúng trong đêm này thì lúc 0510g, một trận mưa súng cối của địch lại làm gãy ăng-ten của máy truyền tin. Nếu ngay từ khi phát súng đầu tiên của địch nổ tại Pleime, binh sĩ trú phòng đã vững tâm và kiên quyết chiến đấu, cũng như Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II đã theo dõi được biến chuyển của tình hình từng giờ phút là nhờ sự liên lạc vô cùng tốt đẹp thì lúc này, cái rủi đã xảy ra chẳng khỏi làm cho mọi người lo ngại.

Sáng sớm ngày 23.10 sau khi được báo cáo về hai sự kiện nguy kịch nói trên, — gãy ăng ten và thiếu nước — Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II quyết định phải thúc quân gấp vào Pleime với bất cứ giá nào, không trì hoãn được nữa.

Lúc 10 giờ, Tiểu Đoàn 1/42 được không vận từ Kontum tới Pleiku và ngay sau đó, di chuyển đến Phú Mỹ tăng phái cho Chiến Đoàn Thiết Giáp và Biệt Động Quân. Tiểu Đoàn 22 BĐQ, đơn vị duy nhất còn lại tại thị trấn Pleiku được lệnh chuẩn bị để trực thăng vận vào lúc 14 giờ. Toàn thể các lực lượng trên vào khoảng 1000 binh sĩ, mặc dầu chẳng trong đờng được với lực lượng một Trung Đoàn địch đã bố trí

sẵn chỉ chờ nổ súng nhưng cũng là tất cả lực lượng khiên dụng, vì tại thị trấn Pleiku không còn một đơn vị chiến đấu nào của QLVNCH nữa. Để đề phòng mọi bất trắc, Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II đã yêu cầu Quân Lực Hoa Kỳ tạm thời đảm trách việc phòng thủ, phi trường Pleiku vào lúc 13 giờ, Chiến Đoàn Ingram gồm 1 Tiểu Đoàn Bộ Binh và một pháo đội của Sư Đoàn 1 Không kỵ Hoa Kỳ được di chuyển tới để giữ nhiệm vụ phòng thủ.

Đúng 14 giờ, Tiểu Đoàn 22 BĐQ được trực thăng vận xuống ZA.150-157 với nhiệm vụ :

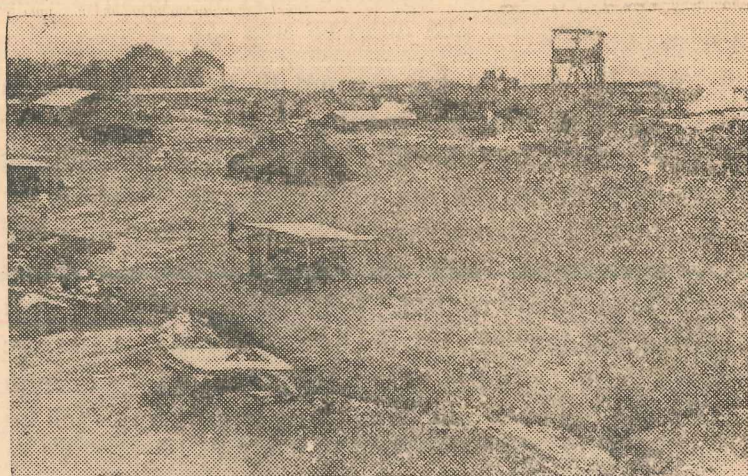
— Càn quét từ đó về hướng Đông ra tỉnh lộ 5.

— Tiêu diệt địch trong vùng và chặn đường rút lui của địch về hướng Tây.

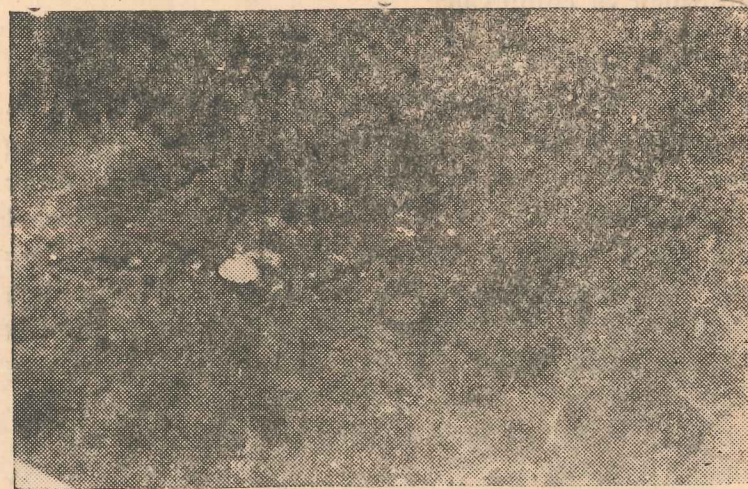
Cũng giờ đó, Chiến Đoàn Thiết Giáp — Bộ Binh xuất phát từ Phú-Mỹ tấn công dọc theo tỉnh lộ 5 để giải vây trại Pleime và tiêu diệt địch trong vùng.

Lúc 17 giờ. Chiến Đoàn đã di chuyển được gần nửa đường, tạm dừng lại khoảng ZA 171I71 trong khi không quân oanh kích tiên liệu vào nơi nghỉ ngơi có Việt Cộng.

Lúc 17 giờ 50 sau khi lên đường tiếp tục di chuyển, Chiến Đoàn tới ZA, 172I64 (V.C gọi là đỉnh đồi Độc Lập) Trong khi lực lượng đi đầu đang tiến vào một đoạn đường hẹp và lên dốc thì hỏa lực từ cao địa trước mặt và phía đông bắn tới. Cùng một lúc, từ phía Đông lè

Trại Pleime trong thời gian bị V.C. công hãm

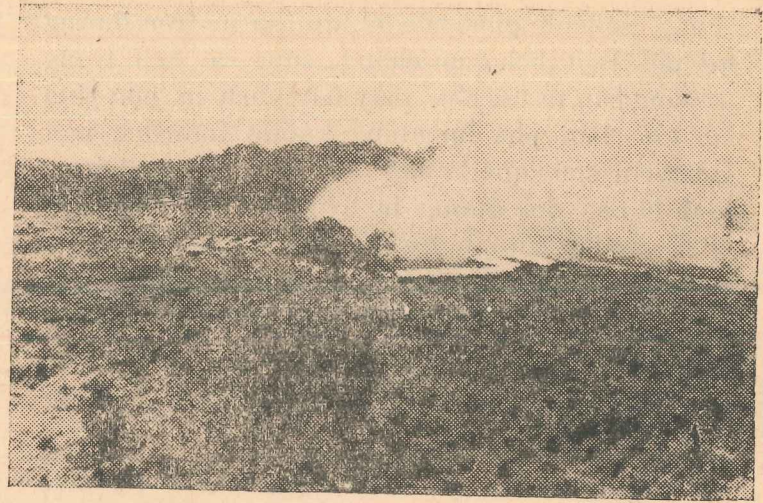
Vị trí tấn công của V.C. và những hố bom phi cơ quanh trại Pleime

đường là phía cây cối và cỏ lau rất rậm rạp, địch xung phong tấn công đốt phá đoàn xe tiếp vận đi sau.

Mặc dầu địch đã dựa vào một địa thế vô cùng thuận lợi và sử dụng hỏa lực mạnh mẽ để chia cắt hai lực lượng của ta, không cho tiếp ứng với nhau được nhưng chỉ trong vòng một giờ sau, địch phải rút lui trước sự phản công dũng mãnh và bắn phá ác liệt của súng nặng trên các chiến xa, thiết vận xa cũng như của không quân đã can thiệp kịp thời. Khi tiếng súng im hẳn, trời đã tối, chiến đoàn gấp rút tổ chức thành hai khu vực phòng thủ, một của lực lượng đi đầu và một của đoàn xe tiếp vận, để có thể tiếp ứng trong trường hợp địch lại tấn công. Quả nhiên lúc 03g15 Việt Cộng lại nổ nhưng các đợt xung phong đột kích đều bị đẩy lui. Một điểm đặc biệt là mặc dù đêm tối, không quân đã can thiệp được hữu hiệu và chính xác.

Sáng ngày 24-10 — Trong khi một thành phần của Chiến Đoàn trở về Pleiku để tản thương và tiếp tế, một thành phần khác tuần tiễu quanh khu vực đóng quân để thu lượm vũ khí địch bỏ lại, tịch thu được 75 súng cộng đồng và cá nhân, đếm được 120 xác chết của VC và bắt được một tên. Tên này đã khai rằng cuộc tấn công ban đêm vừa qua thực ra có mục đích chính là để di-tán các xác chết và V.C. đã bị thương lúc ban chiều, hòng che dấu những tổn thất. Trong trang nhật ký ghi ngày 23-10-1965, một cán bộ V.C. tên Nguyễn-Đình-Cận còn sống sót sau trận này đã viết :

« Chúng tôi lúc này nằm sát mép đường chờ nổ

Trại Pleime trong thời gian bị V.C. công hãm

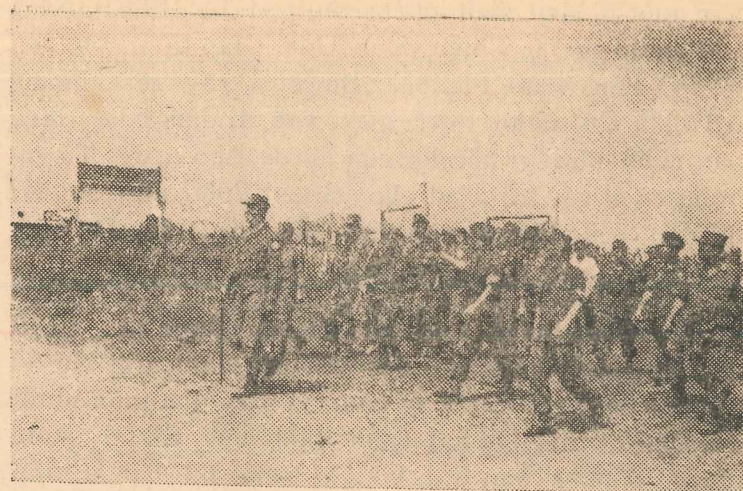

Binh sĩ trú phòng đào hố để chôn xác V.C. chết tại Pleime

súng ; có lệnh, pháo của ta lớp lớp nổ trên đường tới tấp. Bọn địch điên cuồng, súng các loại trong xe tăng bắn ra tới tấp, máy bay địch từ bốn phía lao tới bắn phá lung tung xuống trận địa, một Đồng-chí cùng quê hương của tôi đi cảng thương binh bị bắn dọc đường bị hy sinh, một Đồng chí khác gãy tay cũng bị hy sinh, Trong lúc này bom đạn địch nó đổ ra không ai tính cho hết được – Chao ôi, sao mà bọn địch chúng dùng toàn loại máy bay bắn phá chặn đường của chúng tôi. Bom Na-Pan... thật là vô cùng, lưới thép nó bao vây quanh người tôi.»

Trong cả ngày 24-10 và rạng đêm 25-10, mặc dầu Chiến Đoàn dùng quân, không còn một tiếng súng nào nổ thêm, mặc dầu đề đề phòng, Chiến-Đoàn Ingram đã được di chuyển từ phi trường Pleiku tới phía Nam Phú Mỹ 10 cây-số (1) để có thể yểm trợ pháo binh cho quân ta khi cần tới. Nhưng thất bại lớn nhất của V.C là phần thứ hai của kế hoạch «đả viện xong về tập trung để thanh toán trại Pleime» đã không thực hiện được. Lực lượng phục kích bị tổn thất nặng nên Bộ chỉ Huy mặt trận V.C đã buộc phải hủy bỏ và cho lệnh Trung Đoàn 32 rút lui. Thành thử đêm 24 rạng 25-10, Trung Đoàn 33 cũng không làm gì hơn được là nã

(1) Được tăng cường thêm 1 pháo đội nữa. Sau khi Chiến Đoàn di chuyển, Lữ Đoàn I của Sư Đoàn I.K.K. Hoa Kỳ vừa chậm dứt hành quân ở Vinh Thanh được đưa về phi trường Pleiku lúc 24 giờ đêm 24 rạng 25 tháng 10.

Phái đoàn các Tướng Lãnh tới thăm trại Pleime

thêm một ít bích kích pháo vào trại lúc 01g50. Ngày 25-10 lúc 13 giờ 00, Chiến Đoàn Thiết Giáp tiếp tục lên đường tiến vào Pleime. Được 5 cây số, khoảng ZA.178138 chi đoàn thiết quân vận đi đầu lại bị địch ngăn chặn nhưng hỏa lực của ta đè bẹp ngay. Từ đó không có gì gây trở ngại cho chiến đoàn nữa cho tới khi đến trại Pleime vào lúc ban tối. Đêm 25 rạng 26-10 được hoàn toàn yên tĩnh.

Cuộc tẩy thanh khu vực Pleime được tiến hành ngay sáng ngày hôm sau, ngày 26-10. Quanh trại khi đó cỏ gianh mọc rất nhiều và cao, vì vừa qua mùa mưa. Lúc 10g15 trong lúc hai cánh quân của CĐTĐ đang lục soát ở phía Nam trại, tại ZA1 64055 thì địch ẩn núp trong khu cỏ gianh nấp ngay trên đường tiến của Chiến xa và thiết vận xa nỏ súng, hỏa lực mạnh mẽ của các xe bọc sắt được dịp tỏa ra cùng với sự yểm trợ của pháo binh và không quân làm cho địch khi ngừng tiếng súng phải bỏ lại 140 xác chết, 5 bị bắt và khoảng 100 chết mang đi, và hơn 20 súng, phần lớn là súng cọng đồng.

Cuộc lục soát được tiếp tục tới sáng ngày 27-10 ở phía Bắc và Tây Bắc trại. Tại ZA 157059 là nơi phi cơ oanh kích trong ngày hôm trước, quân ta kiếm được một số xác chết, bắt được 1 V.C và thu được 4 khẩu Đại liên 50 phòng không cùng một số vũ khí cá nhân. Đặc biệt là cùng với những khẩu súng lớn này, có những dây xích liền với chân của các xạ thủ để bắt buộc họ không được bỏ vị trí mà phải sống chết bắn chống trả cũng như chịu đựng những cuộc oanh kích

Tầm quan trọng của trận chiến PleiMe theo nhận định của các thông tin viên và ký giả ngoại quốc. Ký giả Ronald I. Deutsch của hãng Thông Tấn AP viết thêm:

- « Về phía Việt-Nam, có dự luận than rằng quân đội Mỹ công ít mà được tiếng nhiều, thí dụ như trong trận giải vây đồn PleiMe chẳng hạn.
- « Các giới Mỹ liên hệ đang tìm cách hợp tác với đồng nghiệp Việt-Nam để tăng cường sự thông tin ngõ hầu có thể trình bày một bức tranh cân đối về chiến cuộc »

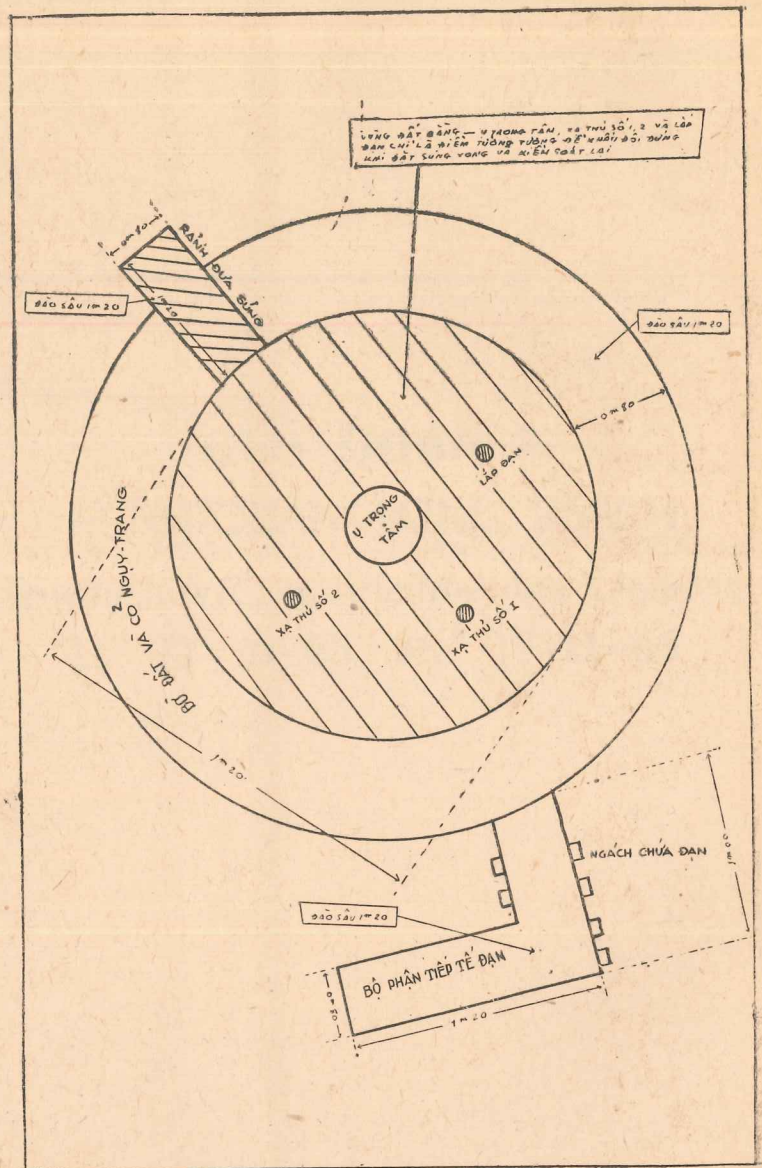
của không quân ta. (lồng cộng 696 phi xuất trong giai đoạn I).

Để bảo vệ cuộc rút quân của Chiến Đoàn Thiết giáp, trong ngày 27-10 chiến đoàn A TQLC được không vận từ Banmethuot tới trực Phú-Mỹ Pleime để giữ an ninh. Chiến Đoàn thiết giáp rời trại lúc IIg sáng ngày 28-10 để trở về Pleiku. Trên đường ta không gặp một bóng địch nào mà chỉ gỡ được 6 trái mìn chống chiến xa, dấu vết của một ý chí trả thù, của một sự ăn năn đã quên dùm mìn trong ngày 23-10.

Cuộc hành quân Dân Thăng 2I chấm dứt, trại Pleime vững mạnh trở lại nhưng trong quân số hai Trung đoàn V.C đã tham dự, ta mới gây cho chúng được hơn 400 tổn thất nhân mạng. Sự rút lui của địch là một chủ trương sáng suốt và hợp lý của BCH mặt trận V.C nhưng địch sẽ tìm cách rửa hận và vì trại Pleime hẻo lánh còn là một cái gai trước mắt. Về phía ta diệt và làm cho địch thất bại chưa đủ, mà cốt yếu trong chiến tranh là phải làm tan nát ý chí chiến đấu của địch thì hậu họa mới không còn. Sự rút lui của Việt-Cộng trong ngày 25-10 đã đưa Bộ Tư-Lệnh Quân-Đoàn II đến một quyết định mà kết quả là các đơn vị VC sẽ phải chịu những trận đòn thê thảm, khốc liệt và bất ngờ trong giai đoạn hai và ba kế tiếp.

Trận chiến từ giai đoạn hai và ba cũng mang thêm một sắc thái chưa từng có từ trước tới nay vì ngót 20 năm rồi, khi còn chiến tranh Việt Pháp, chưa mấy khi các cuộc truy kích đã được đề cập tới sau mỗi lần

địch xuất hiện và nếu có thực hiện cũng không đem lại kết quả gì đáng kể. Cho nên lần này ý chí quyết không để cho địch chạy thoát, cộng với sự nắm vững tình hình địch đã làm cho trận chiến phát triển đến một mức độ và quy mô tối đa đồng thời đem lại những chiến công lớn nhất từ trước đến nay của Quân-Lực Việt-Nam Cộng-Hòa và Đồng-Minh.

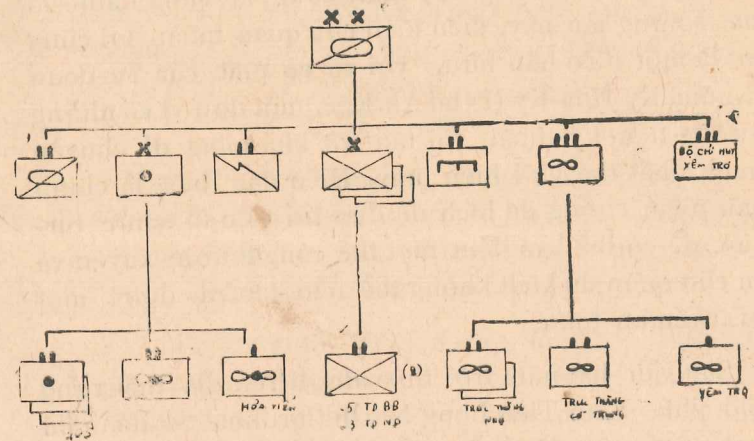
Hố súng phòng không 12 ly 7 của VC đã được đào chung quanh trại PleiMe.

N GÃY 26-10-65, khi việc giải vây trại PleiMe đã hoàn tất, lực lượng tiếp viện đang tảo thanh trong vùng và Binh sĩ trú phòng ra ngoài để lượm súng và gỡ xác VC trên hàng rào thì tại Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn II, một cuộc họp được triệu tập để nhận định tình hình mới.

Các tin tức thu thập được cùng mọi phán đoán suy luận đều đưa tới một kết luận: sau khi thất bại địch đã phân tán và chạy trốn theo hướng Tây và Tây-Bắc về phía biên giới. Đó là hướng rút lui duy nhất của chúng vì ở đây có căn cứ Chu-Pong và đất Miên là nơi có thể sống gửi thác nhờ khi lâm bước đường cùng. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử chiến tranh Đông-Dương mà lực lượng ta gặp dịp may hiếm có đạt tới được một kết luận như trên: suốt trận chiến từ 1948 tới nay, bao giờ địch cũng rút lui được an toàn sau khi kết thúc trận chiến vào lúc chúng đã định và mong muốn, luôn luôn nắm được chủ động trong thế công lẫn thế thủ trong tay. Chẳng phải là địch ghê gớm, chiến thuật địch kỳ diệu, mà chỉ vì nổi khó khăn

TỔ CHỨC SƯ ĐOÀN 1 KHÔNG KỶ

(Tài liệu trích trong Tạp chí Đại Học Quân sự,
 qua nguồn cũ của Trường DHQS, số 64)

- Các tiểu đoàn xung kích được đặt thuộc dưới các Bộ Chỉ Huy Lữ Đoàn tùy theo sự đòi hỏi của tình hình
- = Danh hiệu các Tiểu đoàn bộ binh thuộc SD 1 KK
- Tiểu đoàn 1/7	- Tiểu đoàn 1/8 (NB)
- Tiểu đoàn 2/7	- Tiểu đoàn 2/8 (NB)
- Tiểu đoàn 1/5	- Tiểu đoàn 1/12 (NB)
- Tiểu đoàn 2/5	- Tiểu đoàn 2/12

cũng như tìm bắt kẻ trộm lúc đêm hôm.

Do đó Bộ Tư-Lệnh Quân Đoàn II quyết định : không thể bỏ qua cơ hội hãn hữu này, không thể để cho 2 Trung-đoàn Chính-quy VC rút lui êm thắm được vì nếu không, ta đã vô tình nuôi dưỡng hiểm họa, để địch có thể trốn thoát và chỉnh đốn, tổ chức lại hàng ngũ.

Trong một trường hợp khác có lẽ ta cũng đành bỏ qua. Nhưng lần này, điều kiện chủ quan thuận lợi cũng thật là một điều hãn hữu, với sự có mặt của Sư-đoàn 1 Không Kỵ Hoa-Kỳ (1) tại An-Khê, một đơn vị có những phương tiện kỹ thuật tối tân và khả năng di chuyển nhanh nhất thế giới hiện nay. Điều đặc biệt là chính quan niệm chống du kích đã đưa tới việc tổ chức Sư-đoàn, để có thể bảo đảm một thế công thường xuyên và làm cho quân du kích không thể nào tạo ra được một hậu tuyến an toàn.

Sau gần hai năm trời thao dượt trên địa thế rừng núi ở phía Nam Tiểu Bang North Carolina, Sư-đoàn đã thành công mỹ mãn trong việc trắc nghiệm một chiến

(1) Sau thời kỳ trắc nghiệm từ 1963. Sư-đoàn được chính thức thành lập hồi thượng tuần tháng 6, 1965 và tới VN trung tuần tháng 9.65, đồn trú tại An-Khê. So với các Sư-đoàn khác của Hoa-Kỳ, Sư-đoàn 1 Không Kỵ ít người (15.787 thay vì 15.900) và quân xa hơn (1.600 chiếc thay vì 3.200) nhưng lại có một số phi cơ nhiều gấp bốn (434 phi cơ thay vì 101, trong số có 2876 trực thăng). nên Tiểu Đoàn Bộ Binh chừng 3.000 người di chuyển trên một quãng đường 160 cây số chỉ mất có 59 phút (Hình 13 : sơ đồ tổ chức SĐ1KK).

thuật tân kỳ. phát triển những toán điều hâu (1) thành những đoàn thiên binh mà rừng núi, sông lạch không còn là những chướng ngại vật trên đường tiến quân.

Vì vậy quyết định phải tổ chức truy kích địch của Bộ Tư-Lệnh Quân đoàn II, trong đó Sư-đoàn I Không-Kỵ làm nỗ lực chính và Liên-Đoàn Nhảy dù VN làm trừ bị sẵn sàng tham dự khi tình hình tiến triển và đòi hỏi, được toàn thể chiến sĩ của Sư-đoàn hân-hoan nhận lãnh, vì đã mấy đơn vị được may mắn mở những trang sử đầu của mình với một cuộc trường chinh (Long Reach)?

Ngay từ ngày hôm sau, 27.10, các toán điều hâu của Sư-đoàn đã thay nhau suốt ngày lượn trên các khu rừng rả sạt các xóm làng hẻo lánh và quay đi quay lại dọc các bờ sông lạch suối để lùng kiếm địch.

Chiến thuật này đã làm cho địch luôn luôn ở vào trong tình trạng bất an vì đối với những chỗ khả nghi, ít thì phi cơ xử dụng hỏa lực bắn phá, nhiều thì các toán điều hâu đổ bộ xuống để thám sát. Trường hợp tin tức về địch được xác nhận thì lực lượng xung kích đã sẵn sàng sẽ được trực thăng vận ngay tới, Thành thử tuy đã hết sức phân tán mỏng, lực lượng địch vẫn không tránh khỏi lộ tòng tích và bó buộc phải bỏ ra

(1) Chiến thuật điều hâu là một chiến thuật đặc biệt xử dụng phi cơ trực thăng chở những đơn vị từ cấp Đại-đội trở xuống luôn luôn có mặt trên trời lùng kiếm địch và khi thấy dấu vết là đổ bộ quân xuống khai thác ngay mục tiêu.

Nhật Báo NEW YORK TIMES
ngày 1-11-1965 (Trang 7)

The battle of Pleime began on Oct. 19 with a massive Vietcong attack on its defense force of 350 mountain tribesmen and their nine American advisers. On Oct. 22 the camp was reinforced with 14 additional U.S. Special Forces soldiers and 250 South Vietnamese airborne troops.

For the next four days the Vietcong, backed up by regular North Vietnamese troops clashed with the defenders just outside the barber wire compound. Through out these days US. aircraft dropped hundreds of bombs on the attacking forces.

By the time the units of the First Cavalry were landed north of Pleime there were few Vietcong left in the area. Pleime was only the latest instance of a series of cases in which the United States has refused to commit large numbers of its troops to the relief and rescue of a hotly engaged Vietnamese unit. No one is more conscious of this than the Vietnamese soldier and his American adviser. In the old days in Vietnam, as much as an entire Vietnamese battalion was committed quickly in the face of great danger to rescue one wounded American soldier or a helicopter that had been shot down. But observers say that as a nation now directly engaged in the war, the United States now use different standards of military prudence than it once demanded of the Vietnamese troops.

THE WORLD
Vietnam: Long Haul

... the last time the American effort in Saigon...
... the most dramatic engagement of the week occurred at a remote outpost...
... For the next four days the Vietcong...
... By the time the units of the First Cavalry...
... On the other hand it is...
... That's what they pay me for...
... The second engagement took place on Thursday...
... Wilcox...
... These...
... Wilcox...
... These...
... Wilcox...
... These...

kiếm ăn, có nhắm mắt cầm đầu cầm cổ chạy rút cục lại đâm vào những chỗ phi cơ bắt ngờ đến lượn trên đầu!

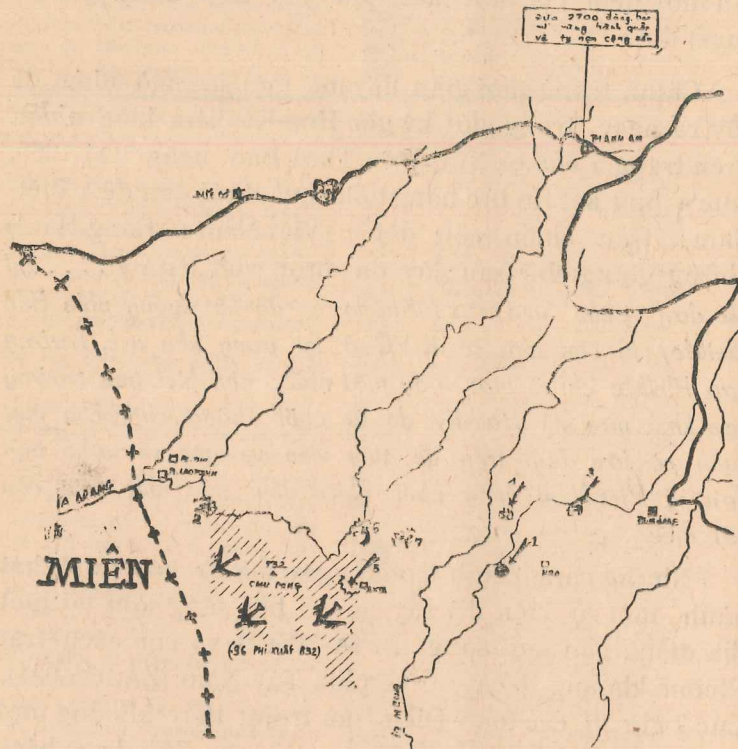
Cuộc lũng kiếm kiên nhẫn và có tổ chức này tuy làm hàng ngũ địch rối loạn toi bời nhưng mãi năm ngày sau mới đem lại một kết quả đầu tiên đáng giá và quyết định.

Chính trong thời gian này mà một sự ngộ nhận đã xảy ra ngay trong giới ký giả Hoa-Kỳ kém kiên nhẫn. Trên trang 7 của tờ Nữ-Uớc Thời Báo ngày 1.11.1965, mục « tổng kết tin tức hàng tuần » và dưới đầu đề « Việt-Nam: trận chiến còn dài » (Việt-Nam: Long-Haul) những giòng chữ sau đây đã được viết lên: « ... khi các đơn vị của Sư-Đoàn 1 Không-Kỵ đổ bộ xuống phía Bắc PleiMe, chỉ còn một số ít VC ở lại trong khu vực. Trường hợp PleiMe chỉ là một ví-dụ mới nhất, còn biết bao trường hợp khác nữa mà Hoa-Kỳ đã từ chối không chịu cho một quân số lớn làm trận đê tiếp viện và giải vây cho một đơn vị Việt-Nam đang phải chiến đấu một mất một còn với địch ».

Nhưng cũng chính trong ngày mà tờ báo trên phát hành, một sự kiện đã xảy ra vào hồi sáng sớm tại một địa điểm gần bờ sông... IA-MEUR và chỉ cách trại Pleime khoảng 10 cây số về phía Tây-Nam (ZA.036.021). Lúc 7 giờ 30, các toán Điều-Hậu trông thấy khoảng một Trung-đội địch ở trong khu-vực nói trên. Khi được báo-cáo, Lữ-Đoàn 1 của Sư-Đoàn 1 Không-Kỵ liền cho lực-lượng xung-kích tới đổ bộ. Chỉ sau mấy phút chống cự, trung-đội địch đã bị chết 20 tên và 19 tên bị bắt.

Lực-lượng xung-kích tiếp-tục lục soát và không ngờ

HÀNH QUÂN Long Reach

- 1 Triệt hủy QYV/VC 1.11.65
- 2 Phục kích TRD 66 3.11.65
- 3 Khám phá một hầm vũ khí 4.11.65
- 4 Tiêu diệt một Tiểu đoàn của Trung đoàn 33 6.11.65
- 5 Bãi đáp XRAY 14.11.65
- 6 Bãi đáp ALBANY 17.11.65
- 7 Vị trí pháo binh 18.11.65
- 8 Khu vực phi cơ B52 oanh tạc 15, 18.11.65

đã khám phá ra được một Quân-Y Viện đã được che dấu kỹ lưỡng. Điều đặc biệt là thuốc-men và dụng-cu y-dược do các nước trong khối Cộng-Sản chế tạo đều còn mới nguyên giá khoảng 40 ngàn đô-la.

Phi-cơ liền được kêu tới để di tản. Đến 14 giờ 20, công việc này hãy còn đang tiếp tục vì số lượng vật dụng quá nhiều thì lực-lượng xung-kích bị một Tiểu-Đoàn địch kéo tới bao vây. Một cuộc giao tranh ác liệt xảy ra, kéo dài trong 5 tiếng đồng hồ, cho tới 19 giờ 30 mới ngớt tiếng súng và địch rút lui bỏ lại 99 xác chết và hơn 40 khẩu súng cộng đồng và cá nhân, chưa kể khoảng 250 tên chết và bị thương mang đi. Cuộc chạm súng đầu tiên này đã cho Sư-Đoàn I Không-Ky thấy chiến thuật địch xử dụng khi không-quân tới yểm-trợ: chúng đã cố bám sát quân ta để cản trở các phi cơ trong khi oanh-kích. Nhưng địch cũng không ngờ rằng hỏa lực đó đã chính xác nên rút cục bị tổn thất nặng nề. Tuy nhiên, kết quả lớn nhất đem lại trong trận đầu tiên này là những tin tức mà số VC bị bắt cũng như tài liệu thâu lượm được đã cho biết. Trong số này có một bản-đồ ghi rõ các điểm tiếp-tế và đường tiến lui của địch.

Nhờ đó trong mấy ngày sau, Lữ-Đoàn I tiếp-tục:

- Phục-kích được một Tiểu đoàn VC ở bờ sông IA-DRANG, phía Tây-Bắc chân núi CHU-PONG, trong đêm 3 rạng 4-11, giết 112 VC chết tại chỗ, khoảng hơn 200 mang đi, tịch thu hơn 30 súng cộng đồng và cá nhân,
- Khám phá ra một hầm vũ khí cũng ở gần bờ sông IA-MEUR, cách trại Pleime chỉ vào khoảng 5 cây

số về phía Tây trong ngày 4-II.

-- Tiêu diệt được một Tiểu-Đoàn VC tại một địa điểm ở phía Bắc bờ sông IA-MEUR trong ngày 6-II, gây cho địch 77 chết tại chỗ, gần 400 chết mang đi, tịch thu hơn 30 súng cộng đồng và cá nhân nữa.

Sau mấy cuộc chạm trán này, các cuộc tiếp xúc với địch trở nên thưa thớt. Mặc dầu kể cả giai đoạn I, tổn thất địch được tổng kết tới ngày 9-II đã vào khoảng gần 1.500 tên, trong số phần lớn thuộc Trung-đoàn 33 nhưng các tin tức khai thác cho biết là quân số địch đã xuất hiện tới nay là 3 Trung-đoàn, thay vì hai như trong giai đoạn I. Thêm vào Trung-đoàn 32 và 33, đã có Trung-đoàn 66 thuộc Sư-đoàn 304 mới xâm nhập vào đầu tháng 9-65 và chính Tiểu đoàn 8 của Trung-đoàn này đã bị rơi vào ổ phục-kích ngày 3-II của Sư-đoàn Không-Kỵ trên bờ sông IA-DRANG.

Do đó từ ngày 9-II trong cuộc lùng kiếm về phía Tây vẫn tiếp tục nhưng được hướng về phía Đông PleiMe nhiều hơn.

Ngày 10-11 Lữ-Đoàn 3 được cử thay thế Lữ-Đoàn 1 đã hành quân rờn rã gần nửa tháng nay. Về phía VC thì sự hoạt động hướng về phía Đông của Sư-Đoàn 1 Không-Kỵ đã làm cho chúng đình ninh rằng đại đơn vị này đã dồn mọi nỗ lực về hướng Đông trại Pleime. Cho nên bộ Chỉ-Huy mặt trận VC đã lại ra lệnh chuẩn bị một cuộc tấn công trại Pleime lần thứ hai. Theo lời khai của một quy chánh viên, kế-hoạch được sắp đặt như sau :

— Đặt tên là giai đoạn 2.

Một khu vực gần bãi đáp XRAY

— Ngày dự định : 15-11-65.

— Diễn tiến : đánh chiếm tiền đồn CHU-HỒ, sau đó dùng pháo tập kích mạnh vào trại và đánh dứt, không bao vây như lần trước.

— Lực-lượng tham dự : Nhiệm vụ đánh viện trên tinh lộ 5 sẽ được giao cho Trung-Đoàn 66.

Nhưng kế-hoạch trên đã không bao giờ có dịp thực hiện! Vì chỉ trong vòng mấy ngày sau, khi không tìm thấy dấu vết gì ở phía Đông, Lữ-Đoàn 3 đã lại tiếp tục ra công lùng kiếm ở phía Tây.

Thực ra thì hướng rút lui duy nhất của địch chỉ có thể về phía này, như Bộ Tư-Lệnh Quân-Đoàn II đã nhận định và quyết định rằng phải truy-kích địch, khi giai đoạn 1 sắp chấm dứt.

Sự tìm ra địch quả là khó khăn vì khu-vực quá rộng và rậm rạp, không sao kiểm-soát hết được. Và trong cả khu-vực đó, dãy núi CHU-PONG và những rừng rậm chung quanh vẫn chưa được đá động tới. Tuy rằng lời khai trước đây của các tù hàng binh đều được thiết lập nhưng làm sao xác định được chỗ nào trong một chu vi 200 cây số vuông?

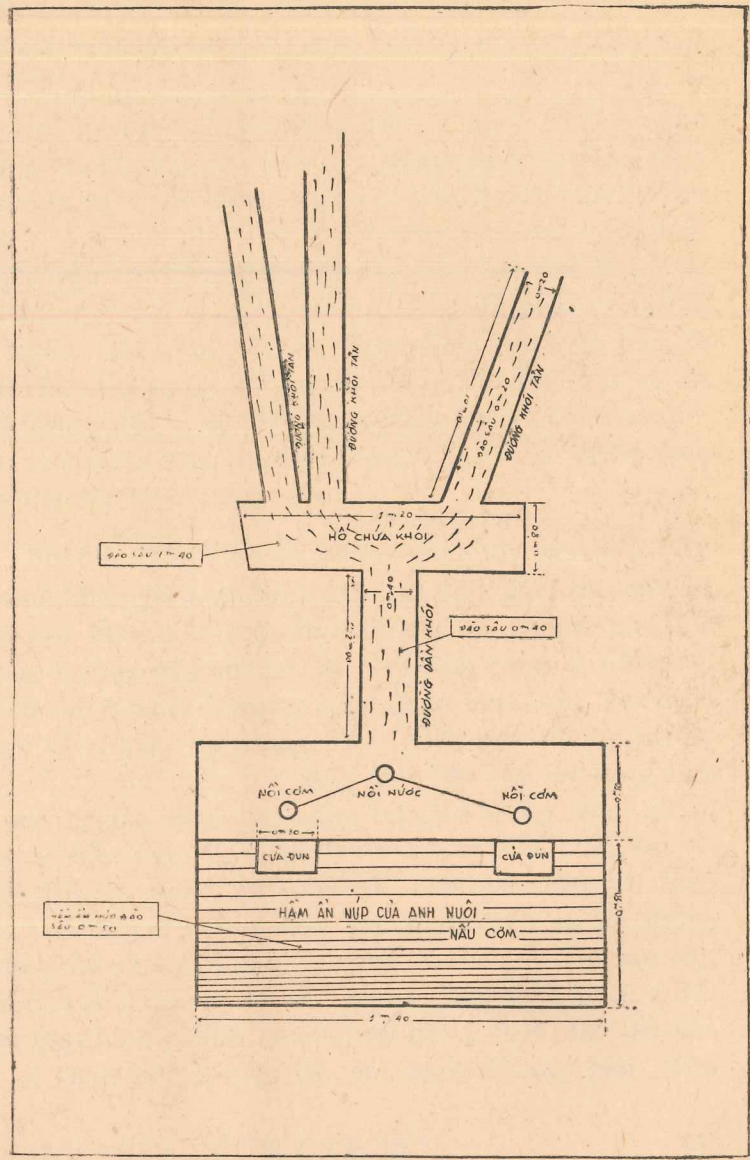
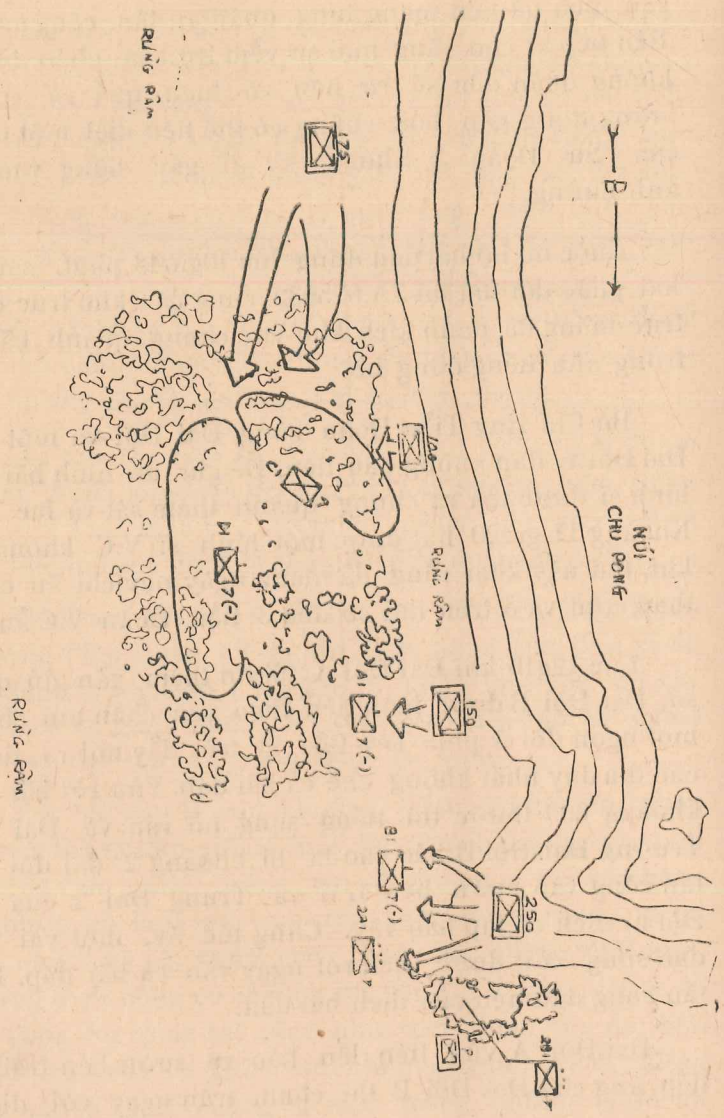
Chỉ còn một cách là đổ bộ vào tận sào huyệt của địch. Địa-điểm được lựa chọn là chân núi phía Đông cách trại Pleime 25 cây số về phía Tây-Nam theo đường chim bay, gần một làng được VC gọi là ANTA và dùng làm căn-cứ của Trung-Đoàn 33 theo lời khai của các tù hàng binh V.C. Cuộc đổ bộ được thực hiện

Người anh hùng **HAROLD MOORE** của trận chiến tại thung lũng tử thần chân núi Chu Pong cùng với Tư Lệnh **QĐ2+V2CT** trong một tấm hình chụp tại cảnh núi rừng trùng điệp của An Khê.

Trung Tá MOORE được vinh thăng Đại Tá ngay sau trận chiến và được cử giữ chức vụ Tư Lệnh Lữ Đoàn 3/SĐI KK/HK.

Núi Chu-Pong : Trận tấn công của VC trong ngày 14-11-65, sau khi TD 117 KK/HK đã bỏ

Bếp Hoàng - Cầm đã được các đơn vị VC xử dụng trong trận chiến PleiMe.

cùng lúc đó địch xuất hiện và tấn công vào vị trí hai Đại Đội C và D vừa mới tới, ở phía Tây và Tây Nam bãi đáp.

Lực lượng địch tấn công Tiểu đoàn 1-7 khi đó ước chừng vào khoảng gần 1000 tên. Hàng ngũ Tiểu đoàn cũng bị nao núng vì lực lượng đổ bộ có bốn Đại Đội thì hai đại Đội A và B vừa phải chống đỡ sườn bên trái vừa phải lo giải cứu cho Trung đội cô lập, còn hai Đại Đội C và D vừa chân ướt chân ráo đáp xuống đã phải cố gắng để ngăn chặn mũi dùi của địch. Chủ tâm của địch là làm cho Tiểu đoàn 1-7 phải chống đỡ mọi mặt và vì một Trung đội bị cô lập, buộc Tiểu đoàn phải lao mình vào một cuộc giải vây, lực lượng bị xé lẻ và sẽ bị địch tiêu diệt lần lần.

Nhất là Pháo binh và không quân tuy sẵn sàng yểm trợ mà không làm gì được vì khói bụi đầy trời, cây cối rậm rạp, không có một địa hình địa thế nào để làm tiêu chuẩn hướng dẫn phi cơ. Binh sĩ nào cũng lo nổ súng, chính các Đại đội Trưởng cũng chưa làm sao xác định được vị trí của các Trung Đội, Tiểu đội thuộc quyền. Pháo binh phải yểm trợ bằng cách bắn vào sau lưng địch và tác xạ dần dần thu ngắn lại cho trúng địch quân, thay vì bắn ngay vào phía trước khiến địch phải lui về. Nhờ thế các cuộc tấn công của địch yếu dần và Tiểu đoàn có thì giờ chỉnh đốn lại hàng ngũ và hệ thống phòng thủ và Tiểu đoàn Trưởng có thể chú tâm vào việc giải cứu cho Trung đội bị cô lập. Nhưng địch đã quyết tâm thực hiện ý định nên hai đại đội A và B vừa tiến lên là bị chặn lại và mặc dù chỉ cách Trung Đội trên

khoảng 150m cũng không sao tiến thêm được nữa. Pháo binh phải bắn đạn cháy khiến địch không chịu nổi phải lui dần nhưng Trung đội trên vẫn bị tách rời khỏi Đại đội B và bị bao vây. Lúc đó đã gần 8 giờ tối, Trung tá MOORE liền quyết định rút hai Đại đội này về để tổ chức phòng thủ đêm, đề phòng đợt tấn công thứ hai của địch lợi dụng lúc trời tối. Riêng Trung đội bị bao vây suốt đêm được không quân và pháo binh bắn yểm trợ ở xung quanh khiến địch ba lần xung phong đều thất bại, không thanh toán được Trung đội này.

Tính đến 19 giờ ít nhất cũng đến khoảng 400 địch bỏ xác. Vì tổn thất nặng nề này nên đêm hôm đó địch chỉ khuấy rối chứ không mở một cuộc tấn công nào đáng kể vào vị trí của tiểu đoàn, khi đó được tăng cường thêm một Đại đội B của Tiểu đoàn 2.7 trực thăng vận tới vào khoảng lúc 18 giờ.

Nhưng khi trời vừa sáng thì địch đã lại xuất hiện tấn công ba mặt liền một lúc : phía Tây Nam, Đông Nam và nhất là ở phía Nam, nơi phòng tuyến của Đại-Đội C. Trận giao tranh còn dữ dội hơn cả trong ngày hôm trước vì địch đã liều chết cố vào sát vị trí Tiểu-Đoàn. Trận đánh xáp lá cà khiến cho các đơn vị phải dùng lựu đạn khói để xác định vị trí cho phi cơ oanh kích cách quân bạn chừng 50 thước. Bom NAPALM đã rơi ngay cả vào gần vị trí Bộ Chỉ-Huy và ở nhiều chỗ, xác địch và bạn lẫn lộn với nhau. Cả khu vực bãi đáp súng đạn vang rền khiến cho Đại-Đội A của Tiểu-Đoàn 2/7 đến tăng cường cho Tiểu-Đoàn cũng đành đợi đến 2 giờ sau mới đáp xuống được. Đến 10 giờ sáng, sau hơn

3 giờ kịch chiến, cuộc tấn công của địch bị tan rã.

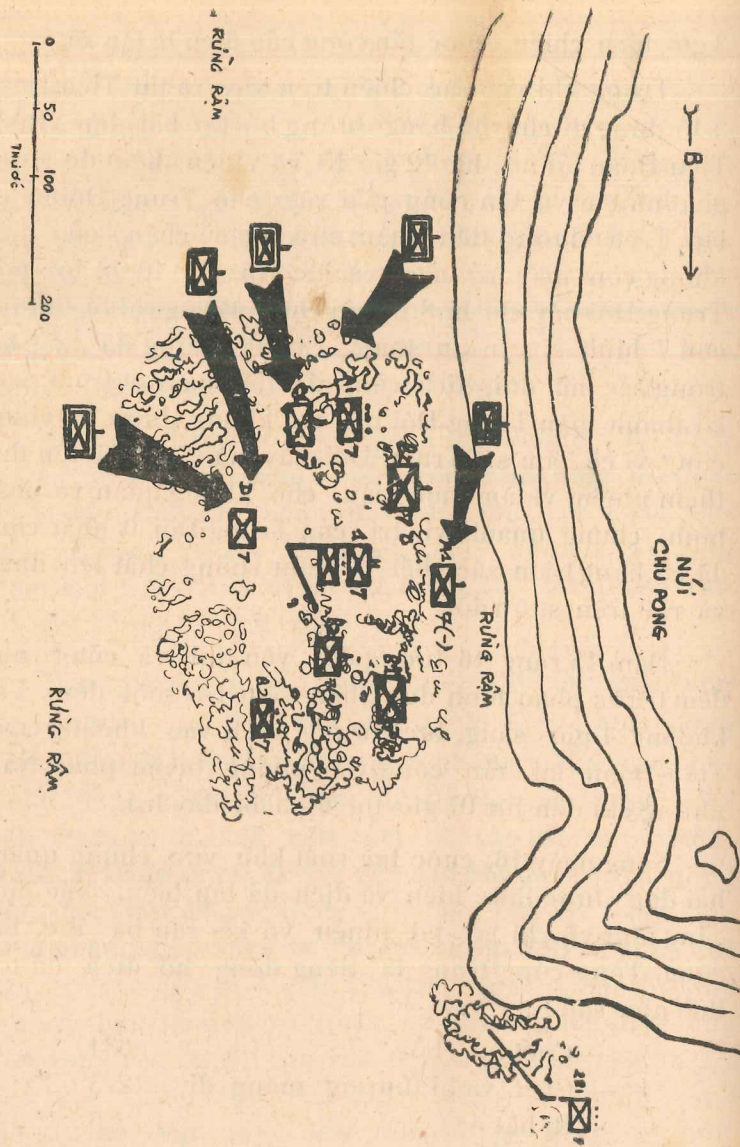
Trong khi cuộc ác chiến trên xảy ra thì Tiểu-Đoàn 2/15 được di chuyển bằng đường bộ tới bãi đáp XRAY. Tiểu-Đoàn tới nơi lúc 12 giờ 15 và chiều hôm đó được giao nhiệm vụ tấn công giải vây cho Trung-Đội bị cô lập. Trên đường tiến quân, sức ngăn chặn của địch không còn mấy trở ngại và lúc 15 giờ 10 thì tới nơi. Trung-Đội này chỉ bị 8 người chết, 12 người bị thương còn 7 binh sĩ vẫn an toàn. Chẳng những đã thất bại trong các mũi dùi, địch cũng đã thất bại nốt trong việc cố thanh toán Trung-Đội này mà cũng đã tổn thất thêm nhiều, vì làm mục tiêu cho không quân và pháo binh, chung quanh vị trí của Trung-Đội ít nhất cũng đã có hàng trăm xác chết VC nằm chồng chất lên nhau và rải trên sườn đồi.

Đêm 15 rạng 16 tương đối yên tĩnh và cũng như đêm trước pháo binh được bắn yểm trợ suốt đêm. Vào khoảng 4 giờ sáng, lực lượng địch vào khoảng một Tiểu-Đoàn lại tấn công vào phòng tuyến phía Nam nhưng chỉ đến lúc 07 giờ thì địch bị đẩy lui.

Sáng ngày 16, cuộc lục soát khu vực chung quanh bãi đáp được thực hiện và địch đã tan biến. Xác địch cũng như vũ khí bỏ lại nhiều vô kể sau ba đợt tấn công. Tổng cộng trong 48 tiếng đồng hồ địch đã tổn thất như sau :

— Chết tại chỗ	634
— Chết và bị thương mang đi	1215
— Bị bắt	6

Trận tấn công của VC sáng ngày 15-11-66 tại bãi đáp XRAY.

- Vũ khí tịch thu 141
- Vũ khí phá hủy 100 cùng
nhiều lựu đạn, cuộc xẻng quân trang.

Về phần Tiểu-Đoàn 1/7 độ hơn 2 ngày 2 đêm chiến đấu không ngừng, tất cả có 79 binh sĩ hy sinh và 125 bị thương, so với tổng số tổn thất địch, ước lượng độ chừng 1/20.

Sự so sánh này cũng chứng tỏ Tiểu-đoàn 1/7 đã may mắn một cách đặc biệt vì điều đã làm cho tôi ngạc nhiên không ít là trận đánh diễn ra ở ngay chân núi Chu-Pong mà từ sườn núi sườn đồi cao chỉ khoảng 150m, địch không hề đặt những vũ khí cộng đồng để yểm trợ cho cuộc tấn công của chúng, nếu không chắc hẳn tỷ số tổn thất vô cùng tốt đẹp nói trên đã không thực hiện được.

Sự giải thích còn có thể căn cứ vào ba giả thuyết sau đây :

- 1) Các súng cộng đồng lớn như cao thượng liên của địch đã bị mất hết tại Chu-Ho và PleiMe trong giai đoạn 1.
- 2) Các cấp Chỉ-Huy VC đã sơ sót không lợi dụng địa hình địa vật để bố trí yểm trợ cho cuộc tấn công hoặc đã bị bất ngờ nên không kịp chuẩn bị.
- 3) Chiến thuật của địch chỉ căn cứ vào sức mạnh của những biển người và quá tin rằng lối tấn công phủ đầu ngay khi Tiểu-Đoàn 1/7 vừa đổ bộ xuống sẽ làm cho đơn vị này rối loạn, tan rã.

Toàn thể Tiểu-Đoàn 1-7 rời bãi đáp XRAY vào lúc

10 giờ 40 sáng ngày 16.11.1965 và được hai Tiểu-Đoàn 2/7 và 1/5 thay thế.

Để thanh toán hoàn toàn mục tiêu, ngày 17.11.1965 bãi đáp được trú liệu oanh tạc bởi phi cơ B 52. Cho nên sáng ngày này, hai Tiểu-Đoàn trên được lệnh tiến về phía bắc và đông bắc, tới một địa điểm gần bờ sông IA DRANG, cách bãi đáp trên hơn ba cây số (SĐ1/KK đặt tên địa-điểm là ALBANY).

Cuộc chuyển quân căn cứ vào dự đoán địch đã chuyển tàn quân về phía Bắc, vì chiều ngày 16.11 một phi cơ trực thăng đã bị bắn rơi trên khu vực này, hướng rút lui của địch còn có thể là để nhằm tấn công vị trí pháo binh tại YA974.036 đã từng gây cho địch thiệt hại nặng nề trong ba ngày qua. Tiểu-Đoàn 2/7 tiến về phía bắc và Tiểu-Đoàn 2/5 phía tây bắc.

Cuộc tiến quân của Tiểu-Đoàn 2/7 đã bị lọt vào ổ phục kích của một Tiểu-Đoàn VC, khi còn cách mục tiêu ấn định YA.945.043 chỉ còn khoảng 50 thước.

Suốt buổi sáng hôm đó đơn vị Hoa-Kỳ phải chống cự địch không có sự yểm trợ, cho tới quá trưa, trận địa đôi bên đã tạm rõ ràng, không quân và pháo binh mới can thiệp được và khiến cho địch phải tổn thất nặng nề.

- Chết tại chỗ : 403
- Chết bị thương mang đi : 100
- Vũ khí bị phá hủy : 112 súng cộng đồng và cá nhân, nhiều quân trang, y được, gạo.

Qua đêm 17 rạng 18-11 địch chỉ còn thỉnh thoảng bắn lẻ tẻ và trong cuộc tấn công vị trí Pháo binh tối ngày 18-11, địch lại bỏ lại trận địa thêm 27 xác, bị chết và bị thương mang đi khoảng 150 tên và bị tịch thu 20 súng cộng đồng và cá nhân.

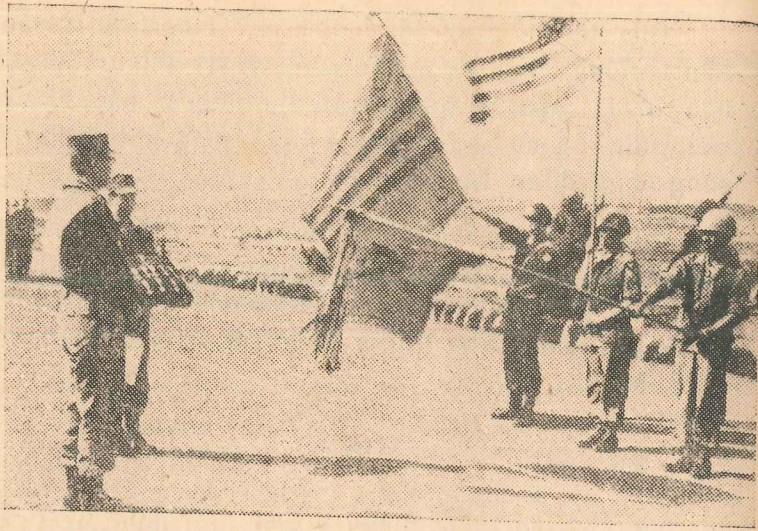
Qua những thất bại liên tiếp và tổn thất nặng nề này, và hơn nữa căn cứ Chu-Phong đã bị phá hủy bởi B52, Việt-Cộng đã phải ngưng chiến vội vã kéo tàn quân di chuyển thành từng nhóm nhỏ rút về phía biên giới Việt Miên.

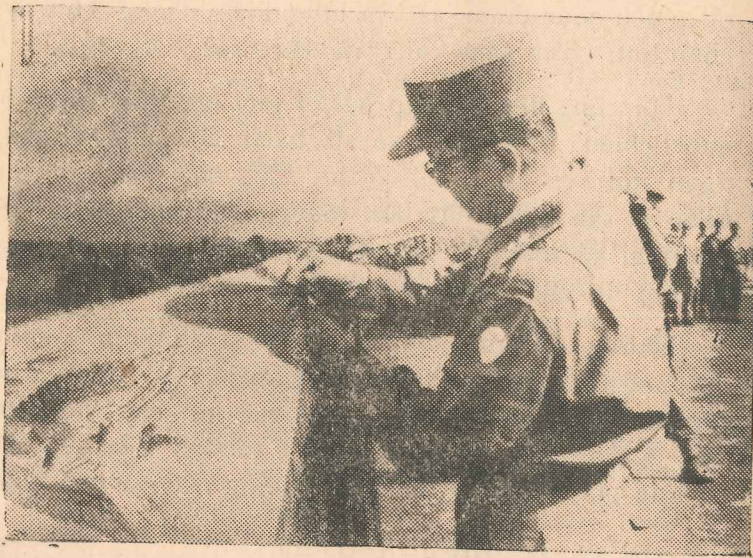
Vào thượng tuần tháng 4-1966, tôi nghỉ ngại VC xây dựng lại mặt khu Chu-Pong để chuẩn bị phục thù vào mùa mưa sắp tới, cho nên đã cho tổ chức rất nhiều cuộc thám sát và lùng kiếm trong khu vực chân núi, giữa Chu-Pong và Đức-Cơ.

Tôi cũng đến bãi đáp XRAY một lần nữa, vào một buổi chiều nắng đẹp và đi bách bộ suốt cả mấy ngọn đồi ven chân núi cố tìm hiểu cho được nguyên nhân vì sao trước đây bốn tháng, ba Tiểu-Đoàn Việt-Cộng lại cố bao vây cho kỳ được Tiểu-Đoàn 1/7 thay vì ở ạt hạ cho được trại Pleime.

Những năm mò san sát của địch do quân ta chôn cất, những thân cây bị đạn bắn sây sứt và trái phá bẻ gãy cành, những lỗ thủng giữa cát bụi cây và bom đạn, những lùm tre trúc gốc vì rốc-két hầy còn đó mặc dù phong sương trên bốn tháng trời và còn nhắc

Tư Lệnh Quân Đoàn II + V2CT gắn Anh Dũng Bội Tinh với
nhành Dương Liễu cho Quân Kỳ của Tiểu Đoàn 1/7 SĐI KK/HK.

nhỏ tới những cảnh giao tranh khốc liệt của những ngày nào.

Nắng vàng, không khí thật dịu, thời tiết thật mát, tôi nán lại thật lâu trên sườn ngọn đồi phía bắc vì nơi đây cao hơn cả và từ đó có thể nhìn bao quát suốt chiến địa. Tôi thấy lòng lâng lâng và không ngờ được rằng cái khung cảnh yên tĩnh ở chung quanh trước đây bốn tháng đã từng là một bãi chiến trường mà sự khốc liệt đã xảy ra chẳng khác gì những cảnh địa ngục trong các thế chiến vẫn thường được tả lại và mệnh danh như vậy trong các hồi ký chiến tranh Âu-Mỹ.

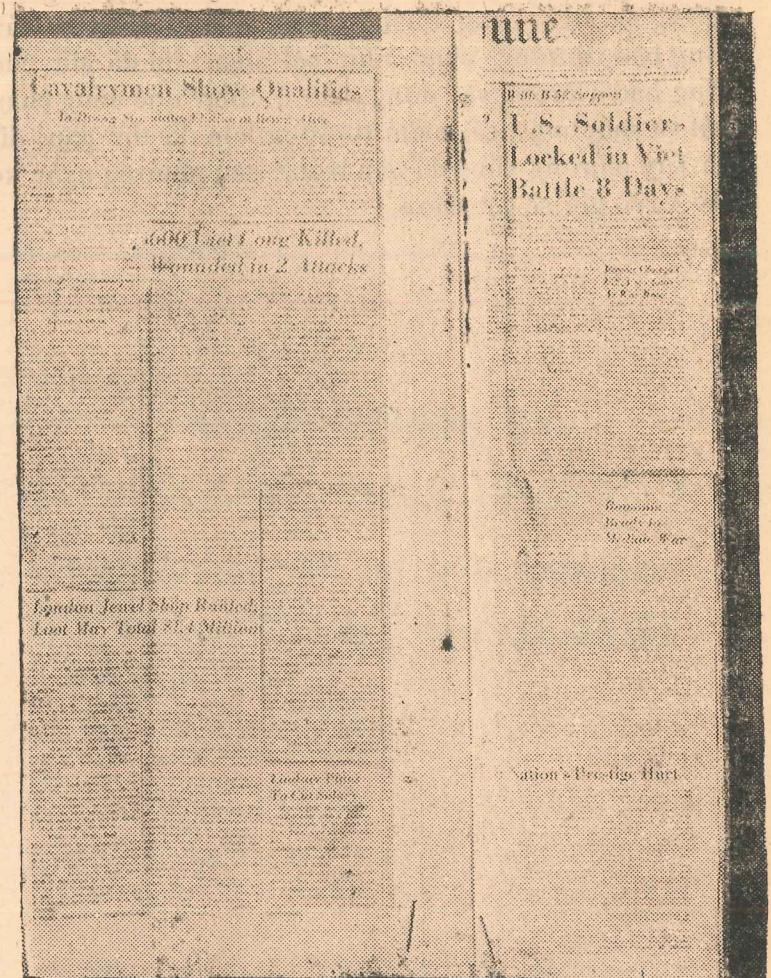
Tôi không nghĩ miên man đến cái mà thời buổi bây giờ nhiều người có tật hay lấp bấp nào là phi lý của cuộc đời, phi lý của chiến tranh.vv... Vì trực tiếp tham gia vào cuộc chiến đấu một mất một còn này cho tự do của dân tộc, tôi cảm thấy không còn chút nào rảnh rỗi để nghĩ tới những điều thắc mắc quá xa với cái thực tế tàn nhẫn đang đe dọa chúng ta.

Tôi bồi hồi xúc động nghĩ đến máu những chiến sĩ ở xa từ vạn dặm đã đổ ở đây, làm cho tôi cảm thấy buồn xa vắng khi nghĩ vì đâu mà chúng ta phải mang ơn trong khi đất nước này còn bao nhiêu bàn tay trẻ :

Địch đã lợi dụng cảnh hoang vu tịch mịch này của tạo vật để mưu đồ những cảnh thịt nát xương rơi thì chính chúng đã được một bài học và lần này đã phải trả nợ những oan cừu đã gây cho những lương dân vô tội bằng một giá quá đắt, Tôi chợt liên tưởng đến

Tạp chí TIME ngày 26-10-1965 thuật lại trận giao
 tranh tại bãi đáp XRAY và gọi nơi đây là «THUNG
 LŨNG CỦA TỬ THẦN».

Nhật-báo NEW YORK HERALD TRIBUNE ngày 22 và
 23-11-65 tường thuật chiến thắng ngày 20-11-65 và cuộc
 vượt sông Ia Drang ngày 22-11-65 của Liên Đoàn Nhảy Dù
 Việt Nam trong khuôn khổ hành quân Thần Phong 7.

CÁC trận mưa bom năm ngày kể từ chiều 15-11-1965 của các phi cơ B 52 đã được thực hiện không bỏ sót một khu vực nào tại dãy núi CHU-PONG. Những tiếng nổ phụ của ngày hôm trước tại một nơi này nhiều khi chưa dứt thì những nơi khác lại bắt đầu rung chuyển, tiến dần từ Bắc xuống Nam, từ Tây sang Đông, mỗi ngày một khu vực 20 cây số vuông. Cánh cửa hậu để sang đất Miên do đó đã bị khép lại và các đơn vị Việt-Cộng chỉ còn một lối thoát duy nhất là lần theo bờ sông IA RANG để mà mà lần trốn.

Theo cung từ của tù hàng binh, quân số của ba Trung-Đoàn 32, 33, và 66 sau ngày 17-11 ước chỉ còn vào khoảng một phần ba.

Bộ Tư-Lệnh Quân-Đoàn II nhận thấy đã đến lúc phải tung ra lực lượng trừ bị để kết thúc trận chiến, nhất là đã biết rõ và nắm vững được yếu tố quân số theo đó đường rút lui chạy trốn của VC không còn lối nào khác là theo bờ sông IA RANG và chúng cũng không còn có thể giở trò trống gì được. ngay việc tìm cách thoát triệt cho mau. Đồng thời Bộ Tư-Lệnh Quân-Đoàn

II cũng muốn cho các Lữ-Đoàn thuộc SĐI KK/HK đã tham dự hành-quân trong những điều kiện vô cùng gian khổ và ác liệt suốt 20 ngày trời phải chỉ thi hành một nỗ lực phụ để có thể nghỉ ngơi cho, nên đã giao nỗ lực chính cho Liên-Đoàn Nhảy-Dù Việt-Nam trong giai đoạn 3 này. Nhiệm vụ của Liên-Đoàn này là tấn công tiêu diệt những đơn vị VC đang tìm cách lần thoát, triệt hủy các căn cứ trú quân và trại huấn luyện VC trong vùng. Lữ-Đoàn 3 của SĐI KK/HK chỉ giữ nhiệm vụ lừa địch từ phía đông vào vùng hành quân của Liên-Đoàn Nhảy-Dù và yểm trợ pháo binh. (Lữ-Đoàn 3 được Lữ-Đoàn 2 thay thế vào ngày 20-11-65).

Vùng hành quân được xác định trong khu vực giới hạn bởi Quốc lộ 19 kếp ở phía Bắc, sông IA RANG ở phía Nam và từ biên giới dân về phía Tây trên khoảng 7 cây số.

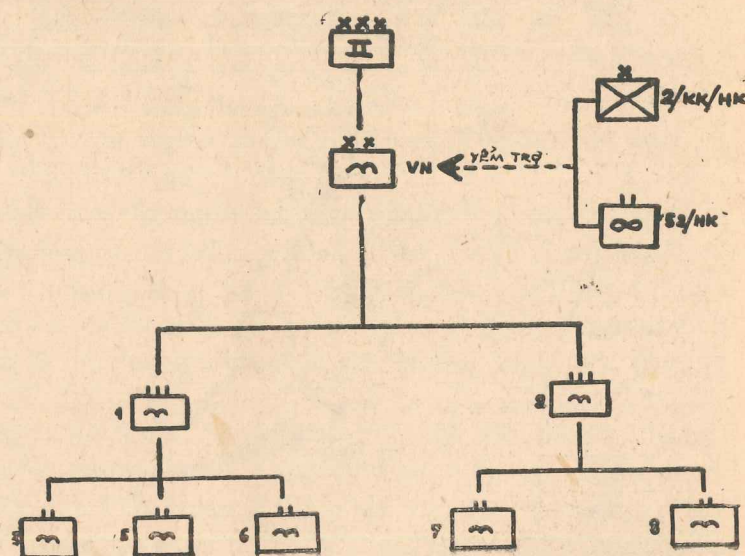
Cuộc hành quân khởi diễn chiều ngày 18-11-1965 và Liên-Đoàn Nhảy-dù đã được trực thăng vận xuống vùng hành quân ngay sau khi vừa được không tải từ Saigon ra. Riêng cuộc di chuyển chiến thuật này của gần hết toàn bộ Liên-đoàn Nhảy-dù, gồm có Bộ Tư lệnh Liên-đoàn, Bộ Chỉ-huy hai Chiến-đoàn 1 và 2, Tiểu-đoàn 3, 5, 6, 7, và 8 cũng đã là một kỳ công. Đây là một cuộc không vận đại quy mô nhất nhưng cũng chu đáo và nhanh chóng nhất đã được thực hiện trên một chặng đường dài nhất trong một thời gian ngắn nhất với sự đóng góp của không lực Hoa-Kỳ tại Việt-Nam. Chỉ nội trong vòng mấy tiếng đồng hồ, năm Tiểu-đoàn Nhảy-dù đã từ mấy căn cứ xa nhau, từ Saigon, Biên-Hòa, Vũng-

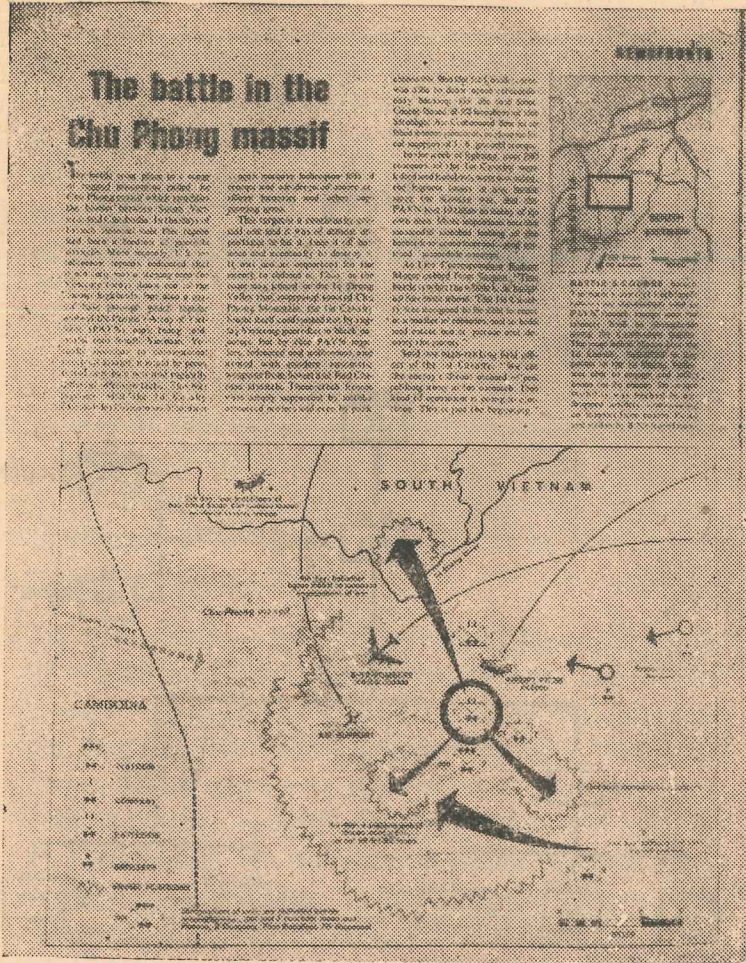
Tàu, Phú-Yên được tập trung đưa tới Pleiku. Tôi thành thật nhân tiện đây nhiệt liệt tuyên dương công trạng của Phi đoàn Phi cơ vận tải C 130 về kỳ công này đã giúp cho Bộ Tư-Lệnh Quân-Đoàn II tung được lực lượng trừ bị vào đúng thời gian theo kế hoạch ấn định. Trong 10 ngày tính đến ngày 26-11, khi Liên-đoàn rút ra vùng tập trung chấm dứt hành quân, nhiều cuộc tiếp xúc đã xảy ra trong khoảng ba cây số hai bên bờ sông IA DRANG, đúng như ước tính của ta về đường rút lui của địch:

Tuy phần lớn các cuộc chạm địch đều chỉ xảy với những đơn vị lẻ tẻ và mệt mỏi của địch, chứng tỏ địch đã tán loạn hàng ngũ, mạnh ai nấy chạy. Thảm cảnh của đơn vị VC trong những ngày này đã được kể lại trong những giòng nhật ký sau đây của một cán bộ cấp Trung-đội thuộc Trung-đoàn 32-VC :

« Tôi vừa mới làm trung đội trưởng được vài hôm thì sau đó bọn địch nhảy dù xuống ngay chỗ ở của chúng tôi. Ngày 18-11 thì bắt đầu chạy vào giữa 12 giờ đêm đến một khu rừng tạm trú. Ngày hôm sau chúng tôi lại tiếp tục ra khỏi vòng vây của địch cả đêm 19 rồi đến ngày 20 vẫn hành quân. Đến ngày 21 thì 1 giờ 30 bắt đầu báo thức để chuẩn bị hành quân 7 giờ sáng thì tới làng... qua 7 giờ 30 tới một khu rừng tạm trú, đến đây có 3, 4 hố bom thật là đáng ngại vô cùng, Thế là cả đơn vị chúng tôi tạm dừng lại để tản khai. Chúng tôi vừa làm xong thì máy bay địch cũng vừa tới bắn phá ngay vào giữa đội hình của chúng tôi, thế là cả đơn vị chúng tôi hy sinh mất 3,

Lực-lượng hành-quân
THẦN-PHONG ♀

Tạp chí LIFE ngày 26-11-1965 nói tới sự tham chiến của Liên Đoàn Nhảy Dù Việt Nam ngày 18-11-1965 để triệt đường rút lui của VC.

bị thương cả trung 2 trung 1 ngoài ra còn mất một số vũ khí và đạn dược, ba-lô...»

Điểm đặc biệt trong giai đoạn này là các chiến sĩ Nhảy-dù đã nhiều lần gặp vũ khí địch vứt bỏ ở dọc đường hoặc khe suối, chứng tỏ binh sĩ địch đã bị mất tinh thần đến nỗi vứt cả súng mà chạy cho thoát thân. Cũng chính trong thời gian này mà một Sĩ-quan chính trị viên tên Bùi-Văn-Cường thuộc Trung-Đoàn 33 của VC đã lợi dụng được cơ hội đơn vị bị tán loạn mà bỏ trốn ra đầu thú.

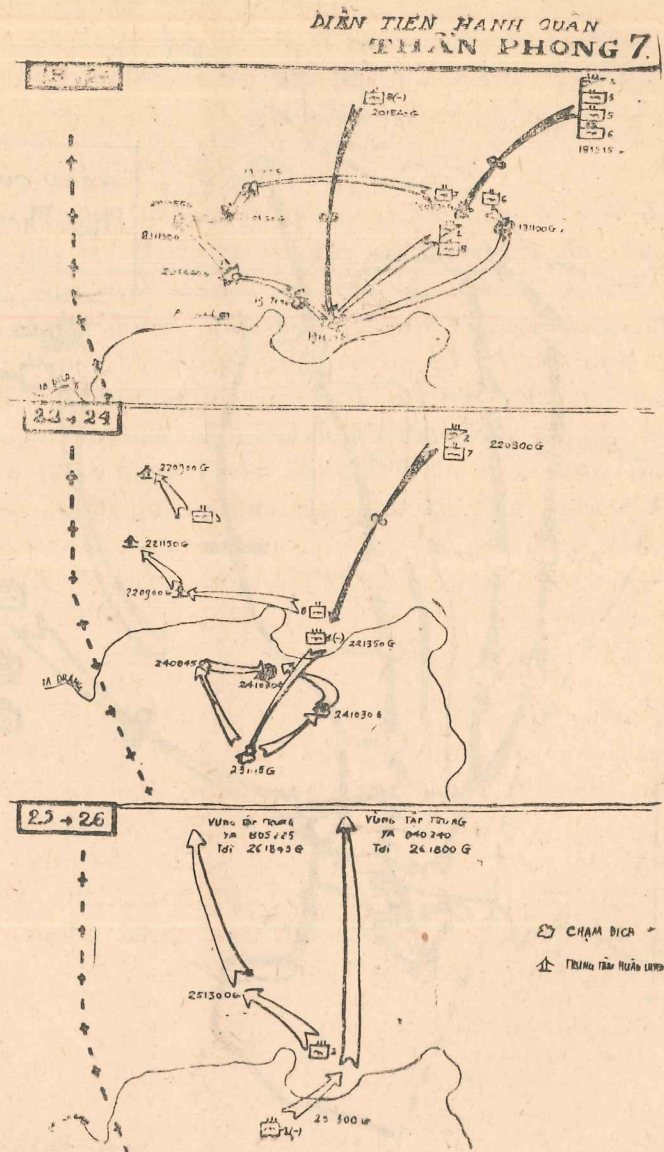
Trận đánh lớn nhất trong giai đoạn này xảy ra lúc 14g40 chiều ngày 20.11.1965 tại phía Bắc sông IA DRANG. Nếu đứng về phương diện chiến thuật, trận này chỉ là kết quả tất nhiên của Liên-Đoàn Nhảy-dù thì căn cứ vào diễn tiến và kết quả, trận đánh là một trận hy-hữu, chỉ có thể cắt nghĩa bằng số phận hẩm hiu của đơn vị VC đã tham dự trận chiến PleiMe. Chiều ngày 18.11 đồ bộ thì sáng hôm sau 19.11, Chiến-Đoàn Nhảy-dù chia làm hai cánh quân xuất phát về hướng tây với mục đích lừa địch nhưng không để cho chúng một ngã nào để thoát. Nhiều lần chạm địch xảy ra nhưng không đáng kể. Sáng ngày 20.11, cánh quân trên của Tiểu-Đoàn 3 Nhảy-dù tiến xuống phía Nam để giao tiếp với cánh quân dưới của Tiểu-Đoàn 6 Nhảy-dù nhưng để tránh những sự ngộ nhận đáng tiếc nếu cả hai cùng di chuyển nên cánh quân sau đã được lệnh dừng quân chờ đợi. Khi cánh quân trên đang tiến thì một lực lượng khoảng một Tiểu-Đoàn VC lặng lẽ theo sau. Cánh quân trên tuy biết nhưng vẫn không phản ứng, tiếp tục tiến, đồng thời

thông báo cho cánh quân sau. Khi quân bạn đã đi qua khu vực và các đơn vị VC đi theo đã xuất hiện. Tiểu-đoàn 6 chỉ việc nổ súng và đơn vị VC ở trong tình trạng lọt vào một ổ phục kích dàn hàng ngang trên đường tiến.

Các chiến sĩ Nhảy-dù tham dự trận này đã kể rằng qua các chiến trận đã tham dự, chưa lần nào họ được bắn cho «sương tay» như lần này, nhất là chỉ cần nằm ở vị trí mà nổ súng và nhìn địch lớp trước lớp sau ngã xuống. Một sự kiện khác cũng không kém phần hy hữu là Tiểu-đoàn 3 trong khi đã vượt qua vị trí của Tiểu-Đoàn 6 lại cũng chạm với lực lượng khác của địch khoảng một Đại-Đội. Cái may cho Tiểu đoàn là đã nhờ dịp này không mắc vào cái thế bị «kiềm thủ kích vĩ». Riêng trong hai cuộc đụng độ này, gần 200 xác địch đã được bỏ lại tại chỗ. Trong đêm 21 địch đã nhiều lần cố dương đông kích Tây để lọt vào khu vực hòng nhốt xác nhưng do đó đã lại tự gây thêm cho mình một số tổn thất nhân mạng nữa.

Riêng về các cơ sở VC, các Tiểu-Đoàn trong Liên-Đoàn Nhảy-dù đã phá hủy được 3 Trung-tâm huấn-luyện và căn cứ trú quân tại đồi 185, YA. 801.080 và YA.797.097 trong hai ngày kế tiếp 21 và 23-11-65 cùng với một kho quân trang và 75 căn nhà. Cho tới ngày 24-11-65 thì các chốt tiếp xúc với địch không còn nữa và giai đoạn 3 của trận chiến Pleime kết thúc lúc 18g45 ngày 26-11-65 với:

- 265 VC chết tại chỗ.
- 10 VC, bắt sống.

MẬT

H/Quân Tư-Quân

001

30/780/11/65

Chiến-Thuật, Tư-Lệnh và-Quân Đ

- 1 - Để tiếp tục củng cố hành quân tiêu diệt các đơn vị chủ lực VC tại vùng Tây-Nam Pleiku, BTL/QUAN Tư-Quân và các đơn vị tiếp viện tiếp tục hành quân theo hướng sau:
 - Tập trung khu vực thung lũng IA-DRANG và CHU-PONG để bắt đầu tiếp-tiến.
 - Tìm kiếm và tiêu diệt các đơn vị chủ lực VC cơ sở ở trong vùng hành-quân.
- 2 - Các lực lượng tham dự:
 - a - BTL ĐL VN - BTL/QUAN Tư-Quân, 1 Chiếm-lĩnh ĐL (3 ĐL) (đây theo tình hình, dự kiến sẽ thêm cường thêm các đơn vị ĐL và SAIGON nữa).
 - b - BTL/QUAN Tư-Quân - BTL/QUAN Tư-Quân hiện đóng tại CATROKA, 3 ĐL/ĐL tại vùng hành-quân.
- 3 - Nhiệm vụ hành quân:
 - a - Với nhiệm vụ tập trung, tìm kiếm và tiêu diệt địch, khai triển vào ngày 11, KĐ-Nguyên được chia thành hai đợt:
 - (1) Giai đoạn 1, BTL/QUAN Tư-Quân từ vị trí hiện tại (YA.9005 - YA.9005 - 24.0205) tiếp tục hành-quân tấn công về hướng Tây trong khu vực thung lũng. BTL/QUAN Tư-Quân và với 1 CH ĐL 2 ĐL/ĐL trực thăng vận máy LCM400N/11/65 không bắt đầu 2 (hoặc 1), tập trung lần lượt khu vực A đến khu vực B, ngày ngày mọi sự rút quân của địch về phía biên giới SAIGON-QUAN Tư-Quân, 1 ĐL/ĐL trực bị tại RUC-00.
 - (2) Giai đoạn 2: Khi có lệnh, phải hợp tác chặt chẽ để tiêu diệt các đơn vị chủ lực của địch như CHU-PONG.
 - (3) Giai đoạn 3 tiếp. Đây theo tình hình sẽ ấn định sau.
 - (4) Các lực lượng:
 - (a) Các lực lượng của KĐ-Nguyên tiếp tục hành-quân trực thăng vận, tiếp cận, bao vây và sai sấn.
 - (b) 1 ĐL/QUAN Tư-Quân (2 ĐL-ĐL) có mặt tại YA.9000, tiếp tục tăng cường vào vùng IA-DRANG và CHU-PONG.

Huấn thị Tư-mật của Thiếu tướng Tư lệnh Quân Đoàn 2
+ Vùng II Chiến thuật về cuộc hành quân truy kích và tận diệt
tàn quân VC trong khu vực thung lũng IA-DRANG và CHU-PONG.

MẬT

H/Quân Tư-Quân

002/TT

11/11/65

1200h đến 1300h

1300h đến 1400h

1400h

1420h

1430h

1540h

- 4 - Kế hoạch trực thăng vận:
 - BTL/QUAN Tư-Quân (60) yêu tiếp trực thăng vận 11/11/65, các KĐ-Nguyên sau:
 - 1200h đến 1300h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
 - 1300h đến 1400h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
 - 1400h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
 - 1420h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
 - 1430h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
 - 1540h - KĐ-Nguyên của BTL/QUAN Tư-Quân
- 5 - Huấn thị phải:
 - a. BTL/QUAN Tư-Quân phải tiếp tục hành quân về hướng Tây trong khu vực thung lũng IA-DRANG và CHU-PONG.
 - b. BTL/QUAN Tư-Quân phải tiếp tục hành quân về hướng Tây trong khu vực thung lũng IA-DRANG và CHU-PONG.
 - c. Các đơn vị chủ lực VC rút quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân phải tiếp tục hành quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân.
 - d. Các đơn vị chủ lực VC rút quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân phải tiếp tục hành quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân.
 - e. Các đơn vị chủ lực VC rút quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân phải tiếp tục hành quân về hướng SAIGON và BTL/QUAN Tư-Quân.
- 6 - Chi-may và Truyền-tin:
 - a. Chi-may: BTL/QUAN Tư-Quân tại PLEIKU, BTL/QUAN Tư-Quân tại PLEIKU, BTL/QUAN Tư-Quân và BTL/QUAN Tư-Quân tại CATROKA.
 - b. Truyền-tin: Áp dụng BTT của BTL/QUAN Tư-Quân.

- Tiếp nhận
- Gửi biên: BTL/QUAN Tư-Quân 2/5
BTL/QUAN Tư-Quân 3/5
BTL/QUAN Tư-Quân 4/5
BTL/QUAN Tư-Quân 5/5
BTL/QUAN Tư-Quân 1/5

Thiếu-Tướng Viên LỊCH
Tư-Lệnh Quân-Đoàn II
Chiến-Thuật Vùng 2 Chiến-Thuật

(Handwritten signature)